CODUL PENAL din 17 iulie 2009 (Legea nr. 286/2009)

Prezentul cod intră în vigoare la data care va fi stabilită în legea pentru punerea în aplicare a acestuia (n.n. - a se vedea art. 446)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CUPRINSUL Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

PARTEA GENERALA	
Titlul I - Legea penală şi limitele ei de aplicare	art. 1-14
Capitolul I - Principii generale	art. 1-2
Capitolul II - Aplicarea legii penale	art. 3-14
Secţiunea 1 - Aplicarea legii penale în timp	art. 3-7
Secţiunea a 2-a - Aplicarea legii penale în spaţiu	art. 8-14
Titlul II - Infracţiunea	art. 15-52
Capitolul I - Dispoziţii generale	art. 15-17
Capitolul II - Cauzele justificative	art. 18-22
Capitolul III - Cauzele de neimputabilitate	art. 23-31
Capitolul IV - Tentativa	art. 32-34
Capitolul V - Unitatea şi pluralitatea de infracţiuni	art. 35-45
Capitolul VI - Autorul şi participanţii	art. 46-52
Titlul III - Pedepsele	art. 53-106
Capitolul I - Categoriile pedepselor	art. 53-55
Capitolul II - Pedepsele principale	art. 56-64
Secţiunea 1 - Detenţiunea pe viaţă	art. 56-59
Secţiunea a 2-a - închisoarea	art. 60
Secţiunea a 3-a - Amenda	art. 61-64
Capitolul III - Pedeapsa accesorie şi pedepsele complementare	art. 65-70
Secţiunea 1 - Pedeapsa accesorie	art. 65
Secţiunea a 2-a - Pedepsele complementare	art. 66-70
Capitolul IV - Calculul duratei pedepselor	art. 71-73
Capitolul V - Individualizarea pedepselor	art. 74-106
Secţiunea 1 - Dispoziţii generale	art. 74
Secţiunea a 2-a - Circumstanţele atenuante şi circumstanţele agravante	art. 75-79
Secţiunea a 3-a - Renunţarea la aplicarea pedepsei	art. 80-82
Secţiunea a 4-a - Amânarea aplicării pedepsei	art. 83-90
Secţiunea a 5-a - Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	art. 91-98
Secţiunea a 6-a - Liberarea condiţionată	art. 99-106
Titlul IV - Măsurile de siguranţă	art. 107-112
Capitolul I - Dispoziţii generale	art. 107-108
Capitolul II - Regimul măsurilor de siguranţă	art. 109-112
Titlul V - Minoritatea	art. 113-134
Capitolul I - Regimul răspunderii penale a minorului	art. 113-116
Capitolul II - Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	art. 117-123
Capitolul III - Regimul măsurilor educative privative de libertate	art. 124-127
Capitolul IV - Dispoziţii comune	art. 128-134
Titlul VI - Răspunderea penală a persoanei juridice	art. 135-151
Capitolul I - Dispoziţii generale	art. 135-137
Capitolul II - Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	art. 138-145
Capitolul III - Dispoziţii comune	art. 146-151
Titlul VII - Cauzele care înlătură răspunderea penală	art. 152-159
Titlul VIII - Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	art. 160-164
Titlul IX - Cauzele care înlătură consecinţele condamnării	art. 165-171
Titlul X - înţelesul unor termeni sau expresii în legea penală	art. 172-187
PARTEA SPECIALĂ	
Titlul I - Infracţiuni contra persoanei	art. 188-227
Capitolul I - Infracţiuni contra vieţii	art. 188-192
Capitolul II - Infracţiuni contra integrităţii corporale sau sănătăţii	art. 193-198
Capitolul III - Infracţiuni săvârşite asupra unui membru de familie	art. 199-200
Capitolul IV - Agresiuni asupra fătului	art. 201-202
Capitolul V - Infracţiuni privind obligaţia de asistenţă a celor în primejdie	art. 203-204

Capitolul VI - Infracţiuni contra libertăţii persoanei	art. 205-208
Capitolul VII - Traficul şi exploatarea persoanelor vulnerabile	art. 209-217
Capitolul VIII - Infracţiuni contra libertăţii şi integrităţii sexuale	art. 218-223
Capitolul IX - Infracţiuni ce aduc atingere domiciliului şi vieţii private	art. 224-227
Titlul II - Infracţiuni contra patrimoniului	art. 228-256
Capitolul I - Furtul	art. 228-232
Capitolul II - Tâlhăria şi pirateria	art. 233-237
Capitolul III - Infracţiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	art. 238-248
Capitolul IV - Fraude comise prin sisteme informatice şi mijloace de plată electronice	art. 249-252
Capitolul V - Distrugerea şi tulburarea de posesie	art. 253-256
Titlul III - Infracţiuni privind autoritatea şi frontiera de stat	art. 257-265
Capitolul I - Infracţiuni contra autorităţii	art. 257-261
Capitolul II - Infracţiuni privind frontiera de stat	art. 262-265
Titlul IV - Infracţiuni contra înfăptuirii justiţiei	art. 266-288
Titlul V - Infracţiuni de corupţie şi de serviciu	art. 289-309
Capitolul I - Infracţiuni de corupţie	art. 289-294
Capitolul II - Infracţiuni de serviciu	art. 295-309
Titlul VI - Infracţiuni de fals	art. 310-328
Capitolul I - Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori	art. 310-316
Capitolul II - Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare	art. 317-319
Capitolul III - Falsuri în înscrisuri	art. 320-328
Titlul VII - Infracţiuni contra siguranţei publice	art. 329-366
Capitolul I - Infracţiuni contra siguranţei circulaţiei pe căile ferate	art. 329-333
Capitolul II - Infracţiuni contra siguranţei circulaţiei pe drumurile publice	art. 334-341
Capitolul III - Nerespectarea regimului armelor, muniţiilor, materialelor nucleare şi al materiilor explozive	art. 342-347
Capitolul IV - Infracţiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activităţi reglementate de lege	art. 348-351
Capitolul V - Infracţiuni contra sănătăţii publice	art. 352-359
Capitolul VI - Infracţiuni contra siguranţei şi integrităţii sistemelor şi datelor informatice	art. 360-366
Titlul VIII - Infracţiuni care aduc atingere unor relaţii privind convieţuirea socială	art. 367-384
Capitolul I - Infracţiuni contra ordinii şi liniştii publice	art. 367-375
Capitolul II - Infracţiuni contra familiei	art. 376-380
Capitolul III - Infracţiuni contra libertăţii religioase şi respectului datorat persoanelor decedate	art. 381-384
Titlul IX - Infracţiuni electorale	art. 385-393
Titlul X - Infracţiuni contra securităţii naţionale	art. 394-412
Titlul XI - Infracţiuni contra capacităţii de luptă a forţelor armate	art. 413-437
Capitolul I - Infracţiuni săvârşite de militari	art. 413-431
Capitolul II - Infracţiuni săvârşite de militari sau de civili	art. 432-437
Titlul XII - Infracţiuni de genocid, contra umanităţii şi de război	art. 438-445
Capitolul I - Infracţiuni de genocid şi contra umanităţii	art. 438-439
Capitolul II - Infracţiuni de război	art. 440-445
Titlul XIII - Dispoziţii finale	art. 446

PARTEA I: PARTEA GENERALĂ

TITLUL I: Legea penală şi limitele ei de aplicare

CAPITOLUL I: Principii generale

Art. 1: Legalitatea incriminării

(1) Legea penală prevede faptele care constituie infracţiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancţionată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârşită.

Art. 2: Legalitatea sancţiunilor de drept penal

(1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile şi măsurile educative ce se pot lua faţă de persoanele care au săvârşit infracţiuni, precum şi măsurile de siguranţă ce se pot lua faţă de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranţă dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârşită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită şi aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

CAPITOLUL II: Aplicarea legii penale

SECŢIUNEA 1: Aplicarea legii penale în timp

Art. 3: Activitatea legii penale

Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în timpul cât ea se află în vigoare.

Art. 4: Aplicarea legii penale de dezincriminare

Legea penală nu se aplică faptelor săvârşite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. în acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative şi a măsurilor de siguranţă, pronunţate în baza legii vechi, precum şi toate consecinţele penale ale hotărârilor judecătoreşti privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

Art. 5: Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei

(1) În cazul în care de la săvârşirea infracţiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituţionale, precum şi ordonanţelor de urgenţă aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziţii penale mai favorabile.

Art. 6: Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei

(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai uşoară, sancţiunea aplicată, dacă depăşeşte maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită, se reduce la acest maxim.

(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracţiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amenda, fără a se putea depăşi maximul special prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii.

(4) Măsurile educative neexecutate şi neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta, dacă este mai favorabilă.

(5) Când legea nouă este mai favorabilă în condiţiile alin. (1)-(4), pedepsele complementare şi măsurile de siguranţă neexecutate şi neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta.

(6) Dacă legea nouă este mai favorabilă numai sub aspectul pedepselor complementare sau măsurilor de siguranţă, acestea se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de legea nouă.

(7) Când o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin. (1)-(6).

Art. 7: Aplicarea legii penale temporare

(1) Legea penală temporară se aplică infracţiunii săvârşite în timpul când era în vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.

(2) Legea penală temporară este legea penală care prevede data ieşirii ei din vigoare sau a cărei aplicare este limitată prin natura temporară a situaţiei care a impus adoptarea sa.

SECŢIUNEA 2: Aplicarea legii penale în spaţiu

Art. 8: Teritorialitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite pe teritoriul României.

(2) Prin teritoriul României se înţelege întinderea de pământ, marea teritorială şi apele cu solul, subsolul şi spaţiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.

(3) Prin infracţiune săvârşită pe teritoriul României se înţelege orice infracţiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România.

(4) Infracţiunea se consideră săvârşită pe teritoriul României şi atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracţiunii.

Art. 9: Personalitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detenţiunea pe viaţă ori închisoarea mai mare de 10 ani.

(2) În celelalte cazuri, legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean român sau de o persoană juridică română, dacă fapta este prevăzută ca infracţiune şi de legea penală a ţării unde a fost săvârşită ori dacă a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicţiei niciunui stat.

(3) Punerea în mişcare a acţiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau, după caz, a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie.

Art. 10: Realitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean străin sau o persoană fără cetăţenie, contra statului român, contra unui cetăţean român ori a unei persoane juridice române.

(2) Punerea în mişcare a acţiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie şi numai dacă fapta nu face obiectul unei proceduri judiciare în statul pe teritoriul căruia s-a comis.

Art. 11: Universalitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică şi altor infracţiuni decât celor prevăzute în art. 10, săvârşite în afara teritoriului ţării de un cetăţean străin sau o persoană fără cetăţenie, care se află de bunăvoie pe teritoriul României, în următoarele cazuri:

a) s-a săvârşit o infracţiune pe care statul român şi-a asumat obligaţia să o reprime în temeiul unui tratat internaţional, indiferent dacă este prevăzută sau nu de legea penală a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă;

b) s-a cerut extrădarea sau predarea infractorului şi aceasta a fost refuzată.

(2) Dispoziţiile alin. (1) lit. b) nu se aplică atunci când, potrivit legii statului în care s-a săvârşit infracţiunea, există o cauză care împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal ori executarea pedepsei sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată.

(3) Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispoziţiilor legale privitoare la recunoaşterea hotărârilor străine.

Art. 12: Legea penală şi tratatele internaţionale

Dispoziţiile art. 8-11 se aplică dacă nu se dispune altfel printr-un tratat internaţional la care România este parte.

Art. 13: Imunitatea de jurisdicţie

Legea penală nu se aplică infracţiunilor săvârşite de către reprezentanţii diplomatici ai statelor străine sau de către alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaţionale, nu sunt supuse jurisdicţiei penale a statului român.

Art. 14: Extrădarea

(1) Extrădarea poate fi acordată sau solicitată în temeiul unui tratat internaţional la care România este parte ori pe bază de reciprocitate, în condiţiile legii.

(2) Predarea sau extrădarea unei persoane în relaţia cu statele membre ale Uniunii Europene se acordă sau se solicită în condiţiile legii.

(3) Predarea unei persoane către un tribunal penal internaţional se acordă în condiţiile legii.

TITLUL II: Infracţiunea

CAPITOLUL I: Dispoziţii generale

Art. 15: Trăsăturile esenţiale ale infracţiunii

(1) Infracţiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârşită cu vinovăţie, nejustificată şi imputabilă persoanei care a săvârşit-o.

(2) Infracţiunea este singurul temei al răspunderii penale.

Art. 16: Vinovăţia

(1) Fapta constituie infracţiune numai dacă a fost săvârşită cu forma de vinovăţie cerută de legea penală.

(2) Vinovăţie există când fapta este comisă cu intenţie, din culpă sau cu intenţie depăşită.

(3) Fapta este săvârşită cu intenţie când făptuitorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârşirea acelei fapte;

b) prevede rezultatul faptei sale şi, deşi nu-l urmăreşte, acceptă posibilitatea producerii lui.

(4) Fapta este săvârşită din culpă, când făptuitorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;

b) nu prevede rezultatul faptei sale, deşi trebuia şi putea să îl prevadă.

(5) Există intenţie depăşită când fapta constând într-o acţiune sau inacţiune intenţionată produce un rezultat mai grav, care se datorează culpei făptuitorului.

(6) Fapta constând într-o acţiune sau inacţiune constituie infracţiune când este săvârşită cu intenţie. Fapta comisă din culpă constituie infracţiune numai când legea o prevede în mod expres.

Art. 17: Săvârşirea infracţiunii comisive prin omisiune

Infracţiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârşită şi prin omisiune, când:

a) există o obligaţie legală sau contractuală de a acţiona;

b) autorul omisiunii, printr-o acţiune sau inacţiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.

CAPITOLUL II: Cauzele justificative

Art. 18: Dispoziţii generale

(1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă există vreuna dintre cauzele justificative prevăzute de lege.

(2) Efectul cauzelor justificative se extinde şi asupra participanţilor.

Art. 19: Legitima apărare

(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită în legitimă apărare.

(2) Este în legitimă apărare persoana care săvârşeşte fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat şi injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general, dacă apărarea este proporţională cu gravitatea atacului.

(3) Se prezumă a fi în legitimă apărare, în condiţiile alin. (2), acela care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ţinând de aceasta, fără drept, prin violenţă, viclenie, efracţie sau alte asemenea modalităţi nelegale ori în timpul nopţii.

Art. 20: Starea de necesitate

(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită în stare de necesitate.

(2) Este în stare de necesitate persoana care săvârşeşte fapta pentru a salva de la un pericol imediat şi care nu putea fi înlăturat altfel viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general, dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat.

Art. 21: Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligaţii

(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală constând în exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligaţii impuse de lege, cu respectarea condiţiilor şi limitelor prevăzute de aceasta.

(2) Este de asemenea justificată fapta prevăzută de legea penală constând în îndeplinirea unei obligaţii impuse de autoritatea competentă, în forma prevăzută de lege, dacă aceasta nu este în mod vădit ilegală.

Art. 22: Consimţământul persoanei vătămate

(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită cu consimţământul persoanei vătămate, dacă aceasta putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol.

(2) Consimţământul persoanei vătămate nu produce efecte în cazul infracţiunilor contra vieţii, precum şi atunci când legea exclude efectul justificativ al acestuia.

CAPITOLUL III: Cauzele de neimputabilitate

Art. 23: Dispoziţii generale

(1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă a fost comisă în condiţiile vreuneia dintre cauzele de neimputabilitate.

(2) Efectul cauzelor de neimputabilitate nu se extinde asupra participanţilor, cu excepţia cazului fortuit.

Art. 24: Constrângerea fizică

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.

Art. 25: Constrângerea morală

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin ameninţare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia şi care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Art. 26: Excesul neimputabil

(1) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana aflată în stare de legitimă apărare, care a depăşit, din cauza tulburării sau temerii, limitele unei apărări proporţionale cu gravitatea atacului.

(2) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana aflată în stare de necesitate, care nu şi-a dat seama, în momentul comiterii faptei, că pricinuieşte urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Art. 27: Minoritatea făptuitorului

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de un minor, care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condiţiile legale pentru a răspunde penal.

Art. 28: Iresponsabilitatea

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale ori nu putea să le controleze, fie din cauza unei boli psihice, fie din alte cauze.

Art. 29: Intoxicaţia

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale ori

nu putea să le controleze, din cauza intoxicării involuntare cu alcool sau cu alte substanţe psihoactive.

Art. 30: Eroarea

(1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoştea existenţa unei stări, situaţii ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi faptelor săvârşite din culpă pe care legea penală le pedepseşte, numai dacă necunoaşterea stării, situaţiei ori împrejurării respective nu este ea însăşi rezultatul culpei.

(3) Nu constituie circumstanţă agravantă sau element circumstanţial agravant starea, situaţia ori împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârşirii infracţiunii.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător şi în cazul necunoaşterii unei dispoziţii legale extrapenale.

(5) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită ca urmare a necunoaşterii sau cunoaşterii greşite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în niciun fel evitată.

Art. 31: Cazul fortuit

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală al cărei rezultat e consecinţa unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

CAPITOLUL IV: Tentativa

Art. 32: Tentativa

(1) Tentativa constă în punerea în executare a intenţiei de a săvârşi infracţiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu şi-a produs efectul.

(2) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracţiunii este consecinţa modului cum a fost concepută executarea.

Art. 33: Pedepsirea tentativei

(1) Tentativa se pedepseşte numai când legea prevede în mod expres aceasta.

(2) Tentativa se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea consumată, ale cărei limite se reduc la jumătate. Când pentru infracţiunea consumată legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă, iar instanţa s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancţionează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

Art. 34: Desistarea şi împiedicarea producerii rezultatului

(1) Nu se pedepseşte autorul care, înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a înconoştinţat autorităţile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată, sau a împiedicat el însuşi consumarea infracţiunii.

(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracţiune, se aplică pedeapsa pentru această infracţiune.

CAPITOLUL V: Unitatea şi pluralitatea de infracţiuni

Art. 35: Unitatea infracţiunii continuate şi a celei complexe

(1) Infracţiunea este continuată când o persoană săvârşeşte la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiaşi rezoluţii şi împotriva aceluiaşi subiect pasiv, acţiuni sau inacţiuni care prezintă, fiecare în parte, conţinutul aceleiaşi infracţiuni.

(2) Infracţiunea este complexă când în conţinutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanţial agravant, o acţiune sau o inacţiune care constituie prin ea însăşi o faptă prevăzută de legea penală.

Art. 36: Pedeapsa pentru infracţiunea continuată şi infracţiunea complexă

(1) Infracţiunea continuată se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită, al cărei maxim se poate majora cu cel mult 3 ani în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu cel mult o treime în cazul pedepsei amenzii.

(2) Infracţiunea complexă se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea

infracţiune.

(3) Infracţiunea complexă săvârşită cu intenţie depăşită, dacă s-a produs numai rezultatul mai grav al acţiunii secundare, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea complexă consumată.

Art. 37: Recalcularea pedepsei pentru infracţiunea continuată sau complexă

Dacă cel condamnat definitiv pentru o infracţiune continuată sau complexă este judecat ulterior şi pentru alte acţiuni sau inacţiuni care intră în conţinutul aceleiaşi infracţiuni, ţinându-se seama de infracţiunea săvârşită în întregul ei, se stabileşte o pedeapsă corespunzătoare, care nu poate fi mai uşoară decât cea pronunţată anterior.

Art. 38: Concursul de infracţiuni

(1) Există concurs real de infracţiuni când două sau mai multe infracţiuni au fost săvârşite de aceeaşi persoană, prin acţiuni sau inacţiuni distincte, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna din ele. Există concurs real de infracţiuni şi atunci când una dintre infracţiuni a fost comisă pentru săvârşirea sau ascunderea altei infracţiuni.

(2) Există concurs formal de infracţiuni când o acţiune sau o inacţiune săvârşită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conţinutul mai multor infracţiuni.

Art. 39: Pedeapsa principală în caz de concurs de infracţiuni

(1) În caz de concurs de infracţiuni, se stabileşte pedeapsa pentru fiecare infracţiune în parte şi se aplică pedeapsa, după cum urmează:

a) când s-au stabilit o pedeapsă cu detenţiune pe viaţă şi una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detenţiunii pe viaţă;

b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

c) când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare şi o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii;

e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare şi mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform lit. c).

(2) Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăşi cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puţin una dintre infracţiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detenţiunii pe viaţă.

Art. 40: Contopirea pedepselor pentru infracţiuni concurente

(1) Dacă infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracţiune concurentă, se aplică dispoziţiile art. 39.

(2) Dispoziţiile art. 39 se aplică şi în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat mai suferise o condamnare definitivă pentru o infracţiune concurentă.

(3) Dacă infractorul a executat integral sau parţial pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracţiunile concurente.

(4) Dispoziţiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracţiuni se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

(5) În cazul contopirii pedepselor conform alin. (1)-(4) se ţine seama şi de pedeapsa aplicată printr-o hotărâre de condamnare pronunţată în străinătate, pentru o infracţiune concurentă, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

Art. 41: Recidiva

(1) Există recidivă când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an şi până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârşeşte din nou o infracţiune cu intenţie sau cu intenţie depăşită, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare.

(2) Există recidivă şi în cazul în care una dintre pedepsele prevăzute în alin. (1) este detenţiunea pe viaţă.

(3) Pentru stabilirea stării de recidivă se ţine seama şi de hotărârea de condamnare pronunţată în străinătate, pentru o faptă prevăzută şi de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

Art. 42: Condamnări care nu atrag starea de recidivă

La stabilirea stării de recidivă nu se ţine seama de hotărârile de condamnare privitoare la:

a) faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală;

b) infracţiunile amnistiate;

c) infracţiunile săvârşite din culpă.

Art. 43: Pedeapsa în caz de recidivă

(1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârşeşte o nouă infracţiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârşite mai multe infracţiuni concurente, dintre care cel puţin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispoziţiilor referitoare la concursul de infracţiuni, iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(3) Dacă prin însumarea pedepselor în condiţiile alin. (1) şi alin. (2) s-ar depăşi cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puţin una dintre infracţiunile săvârşite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detenţiunii pe viaţă.

(4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracţiunea săvârşită în stare de recidivă este detenţiunea pe viaţă, se va executa pedeapsa detenţiunii pe viaţă.

(5) Dacă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată se săvârşeşte o nouă infracţiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracţiune se majorează cu jumătate.

(6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru noua infracţiune şi mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanţa aplică dispoziţiile alin. (1)-(5).

(7) Dispoziţiile alin. (6) se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

Art. 44: Pluralitatea intermediară

(1) Există pluralitate intermediară de infracţiuni când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare şi până la data la care pedeapsa este executată sau considerată ca executată, condamnatul săvârşeşte din nou o infracţiune şi nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă.

(2) În caz de pluralitate intermediară, pedeapsa pentru noua infracţiune şi pedeapsa anterioară se contopesc potrivit dispoziţiilor de la concursul de infracţiuni.

Art. 45: Pedepsele complementare, pedepsele accesorii şi măsurile de siguranţă în caz de pluralitate de infracţiuni

(1) Dacă pentru una dintre infracţiunile săvârşite s-a stabilit şi o pedeapsă complementară, aceasta se aplică alături de pedeapsa principală.

(2) Când s-au stabilit mai multe pedepse complementare de natură diferită sau chiar de aceeaşi natură, dar cu un conţinut diferit, acestea se aplică alături de pedeapsa principală.

(3) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut:

a) în caz de concurs de infracţiuni sau de pluralitate intermediară se aplică cea mai grea dintre acestea;

b) în caz de recidivă, partea neexecutată din pedeapsa complementară anterioară se adaugă la pedeapsa stabilită pentru noua infracţiune.

(4) În cazul condamnărilor succesive pentru infracţiuni concurente, partea din pedeapsa complementară executată până la data contopirii pedepselor principale se scade din durata pedepsei complementare aplicate pe lângă pedeapsa rezultată.

(5) Dacă pe lângă pedepsele principale au fost stabilite una sau mai multe pedepse accesorii, se aplică dispoziţiile alin. (1)-(3), pedeapsa accesorie rezultată executându-se până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

(6) Măsurile de siguranţă de natură diferită sau chiar de aceeaşi natură, dar cu un conţinut diferit, luate în cazul infracţiunilor săvârşite, se cumulează.

(7) Dacă s-au luat mai multe măsuri de siguranţă de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut, dar pe durate diferite, se aplică măsura de siguranţă cu durata cea mai mare. Măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.

CAPITOLUL VI: Autorul şi participanţii

Art. 46: Autorul şi coautorii

(1) Autor este persoana care săvârşeşte în mod nemijlocit o faptă prevăzută de legea penală.

(2) Coautori sunt persoanele care săvârşesc nemijlocit aceeaşi faptă prevăzută de legea penală.

Art. 47: Instigatorul

Instigator este persoana care, cu intenţie, determină o altă persoană să săvârşească o faptă prevăzută de legea penală.

Art. 48: Complicele

(1) Complice este persoana care, cu intenţie, înlesneşte sau ajută în orice mod la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală.

(2) Este de asemenea complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârşirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârşirea faptei promisiunea nu este îndeplinită.

Art. 49: Pedeapsa în cazul participanţilor

Coautorul, instigatorul şi complicele la o infracţiune săvârşită cu intenţie se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ţine seama de contribuţia fiecăruia la săvârşirea infracţiunii, precum şi de dispoziţiile art. 74.

Art. 50: Circumstanţe personale şi reale

(1) Circumstanţele privitoare la persoana autorului sau a unui participant nu se răsfrâng asupra celorlalţi.

(2) Circumstanţele privitoare la faptă se răsfrâng asupra autorului şi a participanţilor numai în măsura în care aceştia le-au cunoscut sau le-au prevăzut.

Art. 51: Împiedicarea săvârşirii infracţiunii

(1) Participantul nu se pedepseşte dacă, înainte de descoperirea faptei, denunţă săvârşirea infracţiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată, sau dacă împiedică el însuşi consumarea infracţiunii.

(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul denunţării sau împiedicării constituie o altă infracţiune, participantului i se aplică pedeapsa pentru această infracţiune.

Art. 52: Participaţia improprie

(1) Săvârşirea nemijlocită, cu intenţie, de către o persoană a unei fapte prevăzute de legea penală la care, din culpă sau fără vinovăţie, contribuie cu acte de executare o altă persoană se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenţie.

(2) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenţie, la săvârşirea din culpă de către o altă persoană a unei fapte prevăzute de legea penală se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenţie.

(3) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenţie, la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăţie, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune.

(4) Dispoziţiile art. 50 şi art. 51 se aplică în mod corespunzător.

TITLUL III: Pedepsele

CAPITOLUL I: Categoriile pedepselor

Art. 53: Pedepsele principale

Pedepsele principale sunt:

a) detenţiunea pe viaţă;

b) închisoarea;

c) amenda.

Art. 54: Pedeapsa accesorie

Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării unor drepturi, din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare şi până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate.

Art. 55: Pedepsele complementare

Pedepsele complementare sunt:

a) interzicerea exercitării unor drepturi;

b) degradarea militară;

c) publicarea hotărârii de condamnare.

CAPITOLUL II: Pedepsele principale

SECŢIUNEA 1: Detenţiunea pe viaţă

Art. 56: Regimul detenţiunii pe viaţă

Detenţiunea pe viaţă constă în privarea de libertate pe durată nedeterminată şi se execută potrivit legii privind executarea pedepselor.

Art. 57: Neaplicarea detenţiunii pe viaţă

Dacă la data pronunţării hotărârii de condamnare inculpatul a împlinit vârsta de 65 de ani, în locul detenţiunii pe viaţă i se aplică pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani şi pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă.

Art. 58: Înlocuirea detenţiunii pe viaţă

În cazul în care cel condamnat la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a împlinit vârsta de 65 de ani în timpul executării pedepsei, pedeapsa detenţiunii pe viaţă poate fi înlocuită cu pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani şi pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă, dacă a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi a făcut progrese constante şi evidente în vederea reintegrării sociale.

Art. 59: Calculul pedepsei în cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă

În cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă cu pedeapsa închisorii, perioada de detenţiune executată se consideră ca parte executată din pedeapsa închisorii.

SECŢIUNEA 2: Închisoarea

Art. 60: Regimul închisorii

Închisoarea constă în privarea de libertate pe durată determinată, cuprinsă între 15 zile şi 30 de ani, şi se execută potrivit legii privind executarea pedepselor.

SECŢIUNEA 3: Amenda

Art. 61: Stabilirea amenzii

(1) Amenda constă în suma de bani pe care condamnatul este obligat să o plătească

statului.

(2) Cuantumul amenzii se stabileşte prin sistemul zilelor-amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 10 lei şi 500 lei, se înmulţeşte cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile şi 400 de zile.

(3) Instanţa stabileşte numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei. Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabileşte ţinând seama şi de obligaţiile legale ale condamnatului faţă de persoanele aflate în întreţinerea sa.

(4) Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între:

a) 60 şi 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită numai pedeapsa amenzii;

b) 120 şi 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii de cel mult doi ani;

c) 180 şi 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani.

(5) Dacă prin infracţiunea săvârşită s-a urmărit obţinerea unui folos patrimonial, iar pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda ori instanţa optează pentru aplicarea acestei pedepse, limitele speciale ale zilelor-amendă se pot majora cu o treime.

(6) Fracţiile stabilite de lege pentru cauzele de atenuare sau agravare a pedepsei se aplică limitelor speciale ale zilelor-amendă prevăzute în alin. (4) şi alin. (5).

Art. 62: Amenda care însoţeşte pedeapsa închisorii

(1) Dacă prin infracţiunea săvârşită s-a urmărit obţinerea unui folos patrimonial, pe lângă pedeapsa închisorii, se poate aplica şi pedeapsa amenzii.

(2) Limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute în art. 61 alin. (4) lit. b) şi lit. c) se determină în raport de durata pedepsei închisorii stabilite de instanţă şi nu pot fi reduse sau majorate ca efect al cauzelor de atenuare ori agravare a pedepsei.

(3) La stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă se va ţine seama de valoarea folosului patrimonial obţinut sau urmărit.

Art. 63: Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii

(1) Dacă persoana condamnată, cu rea-credinţă, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuieşte cu un număr corespunzător de zile cu închisoare.

(2) Dacă amenda neexecutată a însoţit pedeapsa închisorii, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuieşte cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, care se adaugă la pedeapsa închisorii, pedeapsa astfel rezultată fiind considerată o singură pedeapsă.

(3) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, în condiţiile alin. (1) şi alin. (2), unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare.

Art. 64: Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii

(1) În cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile persoanei condamnate, cu consimţământul acesteia, instanţa înlocuieşte obligaţia de plată a amenzii neexecutate cu obligaţia de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Unei zile-amendă îi corespunde o zi de muncă în folosul comunităţii.

(2) Dacă amenda înlocuită conform dispoziţiilor alin. (1) a însoţit pedeapsa închisorii, obligaţia de muncă în folosul comunităţii se execută după executarea pedepsei închisorii.

(3) Coordonarea executării obligaţiei de muncă în folosul comunităţii se face de serviciul de probaţiune.

(4) Executarea muncii în folosul comunităţii dispusă în condiţiile alin. (1) încetează prin plata amenzii corespunzătoare zilelor-amendă rămase neexecutate.

(5) Instanţa înlocuieşte zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunităţii cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, dacă:

a) persoana condamnată nu execută obligaţia de muncă în folosul comunităţii în condiţiile

stabilite de instanţă;

b) persoana condamnată săvârşeşte o nouă infracţiune descoperită înainte de executarea integrală a obligaţiei de muncă în folosul comunităţii. Zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunităţii la data comiterii noii infracţiuni, înlocuite cu închisoarea, se adaugă la pedeapsa pentru noua infracţiune.

(6) Dacă persoana condamnată, aflată în situaţia prevăzută în alin. (1), nu îşi dă consimţământul la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii, amenda neexecutată se înlocuieşte cu pedeapsa închisorii conform art. 63.

CAPITOLUL III: Pedeapsa accesorie şi pedepsele complementare

SECŢIUNEA 1: Pedeapsa accesorie

Art. 65: Conţinutul şi modul de executare a pedepsei accesorii a interzicerii exercitării unor drepturi

(1) Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în art. 66 alin. (1) lit. a), lit. b) şi lit. d) - n), a căror exercitare a fost interzisă de instanţă ca pedeapsă complementară.

(2) În cazul pedepsei detenţiunii pe viaţă, pedeapsa accesorie constă în interzicerea de drept a exercitării următoarelor drepturi:

a) dreptul de a fi ales în autorităţile publice sau în orice alte funcţii publice;

b) dreptul de a ocupa o funcţie care implică exerciţiul autorităţii de stat;

c) dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României;

d) dreptul de a alege;

e) drepturile părinteşti;

f) dreptul de a fi tutore sau curator.

(3) Pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării unor drepturi se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare şi până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată.

(4) În cazul detenţiunii pe viaţă, pedeapsa accesorie prevăzută în alin. (2) lit. c) se pune în executare la data liberării condiţionate sau după ce pedeapsa a fost considerată ca executată.

SECŢIUNEA 2: Pedepsele complementare

Art. 66: Conţinutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi

(1) Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi:

a) dreptul de a fi ales în autorităţile publice sau în orice alte funcţii publice;

b) dreptul de a ocupa o funcţie care implică exerciţiul autorităţii de stat;

c) dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României;

d) dreptul de a alege;

e) drepturile părinteşti;

f) dreptul de a fi tutore sau curator;

g) dreptul de a ocupa funcţia, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfăşura activitatea de care s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii;

h) dreptul de a deţine, purta şi folosi orice categorie de arme;

i) dreptul de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanţă;

j) dreptul de a părăsi teritoriul României;

k) dreptul de a ocupa o funcţie de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public;

l) dreptul de a se afla în anumite localităţi stabilite de instanţă;

m) dreptul de a se afla în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori

la alte adunări publice, stabilite de instanţă;

n) dreptul de a comunica cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracţiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori de a se apropia de acestea;

o) dreptul de a se apropia de locuinţa, locul de muncă, şcoala sau alte locuri unde victima desfăşoară activităţi sociale, în condiţiile stabilite de instanţa de judecată.

(2) Când legea prevede interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică, instanţa dispune interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b).

(3) Interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b) se dispune cumulativ.

(4) Pedeapsa prevăzută în alin. (1) lit. c) nu se va dispune atunci când există motive întemeiate de a crede că viaţa persoanei expulzate este pusă în pericol ori că persoana va fi supusă la tortură sau alte tratamente inumane ori degradante în statul în care urmează a fi expulzată.

(5) Când dispune interzicerea unuia dintre drepturile prevăzute în alin. (1) lit. n) şi lit. o), instanţa individualizează în concret conţinutul acestei pedepse, ţinând seama de împrejurările cauzei.

Art. 67: Aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi

(1) Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda şi instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.

(2) Aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracţiunea săvârşită.

(3) Interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu se aplică în cazul în care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Art. 68: Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi

(1) Executarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi începe:

a) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii;

b) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;

c) după executarea pedepsei închisorii, după graţierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripţie a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiţionate.

(2) În cazul în care s-a dispus liberarea condiţionată, interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României se execută la data liberării.

(3) Dacă se dispune revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea, pentru alte motive decât săvârşirea unei noi infracţiuni, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data revocării sau înlocuirii se va executa după executarea pedepsei închisorii.

Art. 69: Degradarea militară

(1) Pedeapsa complementară a degradării militare constă în pierderea gradului şi a dreptului de a purta uniformă de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(2) Degradarea militară se aplică în mod obligatoriu condamnaţilor militari în activitate, în rezervă sau în retragere, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea mai mare de 10 ani sau detenţiunea pe viaţă.

(3) Degradarea militară poate fi aplicată condamnaţilor militari în activitate, în rezervă sau în retragere pentru infracţiuni săvârşite cu intenţie, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea de cel puţin 5 ani şi de cel mult 10 ani.

Art. 70: Publicarea hotărârii definitive de condamnare

(1) Publicarea hotărârii definitive de condamnare se poate dispune când, ţinând seama de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana condamnatului, instanţa apreciază că publicarea va contribui la prevenirea săvârşirii altor asemenea infracţiuni.

(2) Hotărârea de condamnare se publică în extras, în forma stabilită de instanţă, într-un cotidian local sau naţional, o singură dată.

(3) Publicarea hotărârii definitive de condamnare se face pe cheltuiala persoanei condamnate, fără a se dezvălui identitatea altor persoane.

CAPITOLUL IV: Calculul duratei pedepselor

Art. 71: Durata executării

(1) Durata executării pedepsei privative de libertate se socoteşte din ziua în care condamnatul a început executarea hotărârii definitive de condamnare.

(2) Ziua în care începe executarea pedepsei şi ziua în care încetează se socotesc în durata executării.

(3) Perioada în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, se află bolnav în spital intră în durata executării, în afară de cazul în care şi-a provocat în mod voit boala, iar această împrejurare se constată în cursul executării pedepsei.

(4) Permisiunile de ieşire din penitenciar, acordate condamnatului conform legii de executare a pedepselor, intră în durata executării pedepsei.

Art. 72: Computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate

(1) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii pronunţate. Scăderea se face şi atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în acelaşi timp ori în mod separat, pentru mai multe infracţiuni concurente, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive.

(2) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade şi în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă.

(3) În cazul amenzii care însoţeşte pedeapsa închisorii, perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii.

Art. 73: Computarea pedepselor şi măsurilor preventive executate în afara ţării

(1) În cazul infracţiunilor săvârşite în condiţiile art. 8, art. 9, art. 10 sau art. 11, partea din pedeapsă, precum şi durata măsurilor preventive privative de libertate executate în afara teritoriului ţării se scad din durata pedepsei aplicate pentru aceeaşi infracţiune în România.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi în cazul în care pedeapsa executată în afara ţării este amenda.

CAPITOLUL V: Individualizarea pedepselor

SECŢIUNEA 1: Dispoziţii generale

Art. 74: Criteriile generale de individualizare a pedepsei

(1) Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

a) împrejurările şi modul de comitere a infracţiunii, precum şi mijloacele folosite;

b) starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;

c) natura şi gravitatea rezultatului produs ori a altor consecinţe ale infracţiunii;

d) motivul săvârşirii infracţiunii şi scopul urmărit;

e) natura şi frecvenţa infracţiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului;

f) conduita după săvârşirea infracţiunii şi în cursul procesului penal;

g) nivelul de educaţie, vârsta, starea de sănătate, situaţia familială şi socială.

(2) Când pentru infracţiunea săvârşită legea prevede pedepse alternative, se ţine seama de

criteriile prevăzute în alin. (î) şi pentru alegerea uneia dintre acestea.

SECŢIUNEA 2: Circumstanţele atenuante şi circumstanţele agravante

Art. 75: Circumstanţe atenuante

(1) Următoarele împrejurări constituie circumstanţe atenuante legale:

a) săvârşirea infracţiunii sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoţii, determinată de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violenţă, printr-o atingere gravă a demnităţii persoanei sau printr-o altă acţiune ilicită gravă;

b) depăşirea limitelor legitimei apărări;

c) depăşirea limitelor stării de necesitate.

(2) Pot constitui circumstanţe atenuante judiciare:

a) eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii;

b) împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracţiunii sau periculozitatea infractorului.

Art. 76: Efectele circumstanţelor atenuante

(1) În cazul în care există circumstanţe atenuante, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită se reduc cu o treime.

(2) Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă, în cazul reţinerii circumstanţelor atenuante se aplică pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

(3) Reducerea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanţelor atenuante reţinute.

Art. 77: Circumstanţe agravante

Următoarele împrejurări constituie circumstanţe agravante:

a) săvârşirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună;

b) săvârşirea infracţiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante;

c) săvârşirea infracţiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri;

d) săvârşirea infracţiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor;

e) săvârşirea infracţiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmităţii sau altor cauze;

f) săvârşirea infracţiunii în stare de intoxicaţie voluntară cu alcool sau cu alte substanţe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracţiunii;

g) săvârşirea infracţiunii de către o persoană care a profitat de situaţia prilejuită de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgenţă;

h) săvârşirea infracţiunii pentru motive legate de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenenţă politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecţie HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de acelaşi fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorităţii unei persoane în raport cu celelalte.

Art. 78: Efectele circumstanţelor agravante

(1) În cazul în care există circumstanţe agravante, se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăşi o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special.

(2) Majorarea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanţelor agravante reţinute.

Art. 79: Concursul între cauze de atenuare sau de agravare

(1) Când în cazul aceleiaşi infracţiuni sunt incidente două sau mai multe dispoziţii care au ca efect reducerea pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită se reduc prin aplicarea succesivă a dispoziţiilor privitoare la tentativă,

circumstanţe atenuante şi cazuri speciale de reducere a pedepsei, în această ordine.

(2) Dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziţii care au ca efect agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabileşte prin aplicarea succesivă a dispoziţiilor privitoare la circumstanţe agravante, infracţiune continuată, concurs sau recidivă.

(3) Când în cazul aceleiaşi infracţiuni sunt incidente una sau mai multe cauze de reducere a pedepsei şi una sau mai multe cauze de majorare a pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită se reduc conform alin. (1), după care limitele de pedeapsă rezultate se majorează conform alin. (2).

SECŢIUNEA 3: Renunţarea la aplicarea pedepsei

Art. 80: Condiţiile renunţării la aplicarea pedepsei

(1) Instanţa poate dispune renunţarea la aplicarea pedepsei dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) infracţiunea săvârşită prezintă o gravitate redusă, având în vedere natura şi întinderea urmărilor produse, mijloacele folosite, modul şi împrejurările în care a fost comisă, motivul şi scopul urmărit;

b) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii, precum şi de posibilităţile sale de îndreptare, instanţa apreciază că aplicarea unei pedepse ar fi inoportuna din cauza consecinţelor pe care le-ar avea asupra persoanei acestuia.

(2) Nu se poate dispune renunţarea la aplicarea pedepsei dacă:

a) infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) şi lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;

b) faţă de acelaşi infractor s-a mai dispus renunţarea la aplicarea pedepsei în ultimii 2 ani anteriori datei comiterii infracţiunii pentru care este judecat;

c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării şi tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanţilor;

d) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea mai mare de 3 ani.

(3) În caz de concurs de infracţiuni, renunţarea la aplicarea pedepsei se poate dispune dacă pentru fiecare infracţiune concurentă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2).

Art. 81: Avertismentul

(1) Când dispune renunţarea la aplicarea pedepsei, instanţa aplică infractorului un avertisment.

(2) Avertismentul constă în prezentarea motivelor de fapt care au determinat renunţarea la aplicarea pedepsei şi atenţionarea infractorului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni.

(3) În caz de concurs de infracţiuni se aplică un singur avertisment.

Art. 82: Efectele renunţării la aplicarea pedepsei

(1) Persoana faţă de care s-a dispus renunţarea la aplicarea pedepsei nu este supusă niciunei decăderi, interdicţii sau incapacităţi ce ar putea decurge din infracţiunea săvârşită.

(2) Renunţarea la aplicarea pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărâre.

SECŢIUNEA 4: Amânarea aplicării pedepsei

Art. 83: Condiţiile amânării aplicării pedepsei

(1) Instanţa poate dispune amânarea aplicării pedepsei, stabilind un termen de supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracţiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani;

b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) şi lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;

c) infractorul şi-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii;

d) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii, precum şi de posibilităţile sale de îndreptare, instanţa apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

(2) Nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este de 7 ani sau mai mare sau dacă infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării şi tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanţilor.

(3) Amânarea aplicării pedepsei închisorii atrage şi amânarea aplicării amenzii care însoţeşte pedeapsa închisorii în condiţiile art. 62.

(4) Este obligatorie prezentarea motivelor pe care s-a întemeiat condamnarea, precum şi a celor ce au determinat amânarea aplicării pedepsei şi atenţionarea infractorului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

Art. 84: Termenul de supraveghere

(1) Termenul de supraveghere este de 2 ani şi se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei.

(2) Pe durata termenului de supraveghere, persoana faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte măsurile de supraveghere şi să execute obligaţiile ce îi revin, în condiţiile stabilite de instanţă.

Art. 85: Măsurile de supraveghere şi obligaţiile

(1) Pe durata termenului de supraveghere, persoana faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta;

b) să primească vizitele consilierului de probaţiune desemnat cu supravegherea sa;

c) să anunţe, în prealabil, schimbarea locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile, precum şi întoarcerea;

d) să comunice schimbarea locului de muncă;

e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă.

(2) Instanţa poate impune persoanei faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii:

a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională;

b) să presteze o muncă neremunerată în folosul comunităţii, pe o perioadă cuprinsă între 30 şi 60 de zile, în condiţiile stabilite de instanţă, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabileşte prin legea de executare a pedepselor;

c) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate;

d) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;

e) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracţiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori să nu se apropie de acestea;

f) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă;

g) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanţă;

h) să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte nicio categorie de arme;

i) să nu părăsească teritoriul României fără acordul instanţei;

j) să nu ocupe sau să nu exercite funcţia, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii,

(3) Pentru stabilirea conţinutului obligaţiilor prevăzute în alin. (2) lit. a) - c), instanţa va consulta serviciul de probaţiune, care este obligat să formuleze recomandări în acest sens.

(4) Când stabileşte obligaţia prevăzută în alin. (2) lit. e), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de împrejurările cauzei.

(5) Persoana supravegheată trebuie să îndeplinească integral obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Art. 86: Supravegherea

(1) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 85 alin. (1) lit. c)- e) se comunică serviciului de probaţiune.

(2) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a)- c) şi alin. (5) se face de serviciul de probaţiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligaţiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. d)- j) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probaţiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(3) Serviciul de probaţiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligaţiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a)- d), într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(4) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă:

a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea;

b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin;

c) persoana supravegheată nu a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Art. 87: Modificarea sau încetarea obligaţiilor

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate şanse sporite de îndreptare.

(2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, atunci când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.

Art. 88: Revocarea amânării aplicării pedepsei

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credinţă, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse, instanţa revocă amânarea şi dispune aplicarea şi executarea pedepsei.

(2) În cazul când, până la expirarea termenului de supraveghere, persoana supravegheată nu îndeplineşte integral obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, instanţa revocă amânarea şi dispune aplicarea şi executarea pedepsei, afară de cazul când persoana dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească.

(3) Dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârşit o nouă infracţiune, cu intenţie sau intenţie depăşită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunţat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă amânarea şi dispune aplicarea şi executarea pedepsei. Pedeapsa aplicată ca urmare a revocării amânării şi pedeapsa pentru noua infracţiune se calculează conform dispoziţiilor privitoare la concursul de infracţiuni.

(4) Dacă infracţiunea ulterioară este săvârşită din culpă, instanţa poate menţine sau revoca amânarea aplicării pedepsei. în cazul revocării, dispoziţiile alin. (3) se aplică în mod

corespunzător.

Art. 89: Anularea amânării aplicării pedepsei

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana supravegheată mai săvârşise o infracţiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus amânarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, amânarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În caz de concurs de infracţiuni, instanţa poate dispune amânarea aplicării pedepsei rezultante dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 83. Dacă se dispune amânarea aplicării pedepsei, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunţat anterior amânarea aplicării pedepsei.

Art. 90: Efectele amânării aplicării pedepsei

(1) Persoanei faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei nu i se mai aplică pedeapsa şi nu este supusă niciunei decăderi, interdicţii sau incapacităţi ce ar putea decurge din infracţiunea săvârşită, dacă nu a săvârşit din nou o infracţiune până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea amânării şi nu s-a descoperit o cauză de anulare.

(2) Amânarea aplicării pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărâre.

SECŢIUNEA 5: Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

Art. 91: Condiţiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Instanţa poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracţiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani;

b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;

c) infractorul şi-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii;

d) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii, precum şi de posibilităţile sale de îndreptare, instanţa apreciază că aplicarea pedepsei este suficientă şi, chiar fără executarea acesteia, condamnatul nu va mai comite alte infracţiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

(2) Când pedeapsa închisorii este însoţită de pedeapsa amenzii aplicate în condiţiile art. 62, amenda se execută chiar dacă executarea pedepsei închisorii a fost suspendată sub supraveghere.

(3) Nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă:

a) pedeapsa aplicată este numai amenda;

b) aplicarea pedepsei a fost iniţial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată;

c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării şi tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanţilor.

(4) Este obligatorie prezentarea motivelor pe care s-a întemeiat condamnarea, precum şi a celor ce au determinat suspendarea executării pedepsei şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

Art. 92: Termenul de supraveghere

(1) Durata suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie termen de supraveghere pentru condamnat şi este cuprinsă între 2 şi 4 ani, fără a putea fi însă mai

mică decât durata pedepsei aplicate.

(2) Termenul de supraveghere se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunţat suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a rămas definitivă.

(3) Pe durata termenului de supraveghere condamnatul trebuie să respecte măsurile de supraveghere şi să execute obligaţiile ce îi revin, în condiţiile stabilite de instanţă.

Art. 93: Măsurile de supraveghere şi obligaţiile

(1) Pe durata termenului de supraveghere, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta;

b) să primească vizitele consilierului de probaţiune desemnat cu supravegherea sa;

c) să anunţe, în prealabil, schimbarea locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile;

d) să comunice schimbarea locului de muncă;

e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă,

(2) Instanţa impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii:

a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională;

b) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate;

c) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;

d) să nu părăsească teritoriul României, fără acordul instanţei.

(3) Pe parcursul termenului de supraveghere, condamnatul va presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o perioadă cuprinsă între 60 şi 120 de zile, în condiţiile stabilite de instanţă, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabileşte prin legea de executare a pedepselor.

(4) Pentru stabilirea conţinutului obligaţiilor prevăzute în alin. (2) lit. a) şi lit. b), precum şi în alin. (3), instanţa va consulta serviciul de probaţiune, care este obligat să formuleze recomandări în acest sens.

(5) Condamnatul trebuie să îndeplinească integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Art. 94: Supravegherea condamnatului

(1) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 93 alin. (1) lit. c)- e) se comunică serviciului de probaţiune.

(2) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) şi lit. b), alin. (3) şi alin. (5) se face de serviciul de probaţiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligaţiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. c) şi lit. d) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probaţiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(3) Serviciul de probaţiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligaţiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) şi lit. b), precum şi alin. (3) într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(4) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă:

a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea;

b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile care îi revin;

c) persoana supravegheată nu a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Art. 95: Modificarea sau încetarea obligaţiilor

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie

impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului şanse mai mari de îndreptare.

(2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.

Art. 96: Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credinţă, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse ori stabilite de lege, instanţa revocă suspendarea şi dispune executarea pedepsei.

(2) Dacă până la expirarea termenului de supraveghere persoana supravegheată nu îndeplineşte integral obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, instanţa revocă suspendarea şi dispune executarea pedepsei, afară de cazul în care persoana dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească.

(3) Dacă pedeapsa amenzii care a însoţit pedeapsa închisorii în condiţiile art. 62 nu a fost executată şi a fost înlocuită cu pedeapsa închisorii potrivit art. 63 alin. (2) sau art. 64 alin. (5) şi alin. (6), instanţa revocă suspendarea şi dispune executarea pedepsei, la care se adaugă pedeapsa închisorii care a înlocuit amenda.

(4) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere cel condamnat a săvârşit o nouă infracţiune, descoperită până la împlinirea termenului şi pentru care s-a pronunţat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă suspendarea şi dispune executarea pedepsei.

(5) Pedeapsa principală pentru noua infracţiune se stabileşte şi se execută, după caz, potrivit dispoziţiilor referitoare la recidivă sau la pluralitatea intermediară.

(6) Dacă infracţiunea ulterioară este săvârşită din culpă, instanţa poate menţine sau revoca suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. în cazul revocării, dispoziţiile alin. (1), alin. (4) şi alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

Art. 97: Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârşise o infracţiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, suspendarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În caz de concurs de infracţiuni sau pluralitate intermediară, instanţa poate dispune suspendarea executării pedepsei rezultante, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 91. Dacă se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare prin care s-a pronunţat anterior suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Art. 98: Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă până la expirarea termenului de supraveghere condamnatul nu a săvârşit o nouă infracţiune, nu s-a dispus revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere şi nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată.

(2) Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere nu produce efecte asupra măsurilor de siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare.

SECŢIUNEA 6: Liberarea condiţionată

Art. 99: Condiţiile liberării condiţionate în cazul detenţiunii pe viaţă

(1) Liberarea condiţionată în cazul detenţiunii pe viaţă poate fi dispusă, dacă:

a) cel condamnat a executat efectiv 20 de ani de detenţiune;

b) cel condamnat a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei;

c) cel condamnat a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;

d) instanţa are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat şi se poate reintegra în

societate.

(2) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiţionate şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune, dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori dacă nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

(3) De la data liberării condiţionate, condamnatul este supus unui termen de supraveghere de 10 ani.

Art. 100: Condiţiile liberării condiţionate în cazul pedepsei închisorii

(1) Liberarea condiţionată în cazul închisorii poate fi dispusă, dacă:

a) cel condamnat a executat cel puţin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depăşeşte 10 ani, sau cel puţin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani;

b) cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis;

c) cel condamnat a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;

d) instanţa are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat şi se poate reintegra în societate.

(2) În cazul condamnatului care a împlinit vârsta de 60 de ani, se poate dispune liberarea condiţionată, după executarea efectivă a jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii ce nu depăşeşte 10 ani, sau a cel puţin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în alin. (1) lit. b)-d).

(3) În calculul fracţiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (1) se ţine seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. în acest caz, liberarea condiţionată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puţin jumătate din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depăşeşte 10 ani, şi a cel puţin două treimi, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.

(4) În calculul fracţiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (2) se ţine seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. în acest caz, liberarea condiţionată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puţin o treime din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depăşeşte 10 ani, şi a cel puţin jumătate, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.

(5) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiţionate şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune, dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

(6) Intervalul cuprins între data liberării condiţionate şi data împlinirii duratei pedepsei constituie termen de supraveghere pentru condamnat.

Art. 101: Măsurile de supraveghere şi obligaţiile

(1) Dacă restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării este de 2 ani sau mai mare, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta;

b) să primească vizitele persoanei desemnate cu supravegherea sa;

c) să anunţe, în prealabil, orice schimbare a locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile;

d) să comunice schimbarea locului de muncă;

e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă.

(2) În cazul prevăzut în alin. (1), instanţa poate impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii:

a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională;

b) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate;

c) să nu părăsească teritoriul României;

d) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă;

e) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanţii la săvârşirea infracţiunii sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori să nu se apropie de acestea;

f) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanţă;

g) să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte nicio categorie de arme.

(3) Obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. c)- g) pot fi impuse în măsura în care nu au fost aplicate în conţinutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi.

(4) Când stabileşte obligaţia prevăzută în alin. (2) lit. e), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de împrejurările cauzei.

(5) Măsurile de supraveghere şi obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. a) şi lit. b) se execută din momentul acordării liberării, pe o perioadă egală cu o treime din durata termenului de supraveghere, dar nu mai mult de 2 ani, iar obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. c)- g) se execută pe toată durata termenului de supraveghere.

(6) Pentru stabilirea conţinutului obligaţiilor prevăzute în alin. (2) lit. a) şi lit. b), instanţa va consulta serviciul de probaţiune, care este obligat să formuleze recomandări în acest sens.

Art. 102: Supravegherea condamnatului

(1) Pe durata supravegherii, datele prevăzute în art. 101 alin. (1) lit. c)- e) se comunică serviciului de probaţiune.

(2) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. a) şi lit. b) se face de serviciul de probaţiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. c)-g) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probaţiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(3) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. d) şi lit. e) poate fi realizată şi printr-un sistem electronic de supraveghere, în condiţiile prevăzute de legea specială.

(4) Pe durata supravegherii, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă:

a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea;

b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin.

Art. 103: Modificarea sau încetarea obligaţiilor

(1) Dacă pe durata supravegherii au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului şanse mai mari de reintegrare socială.

(2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.

Art. 104: Revocarea liberării condiţionate

(1) Dacă pe durata supravegherii persoana condamnată, cu rea-credinţă, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse, instanţa revocă liberarea şi dispune executarea restului de pedeapsă.

(2) Dacă după acordarea liberării cel condamnat a săvârşit o nouă infracţiune, care a fost descoperită în termenul de supraveghere şi pentru care s-a pronunţat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă liberarea şi dispune executarea restului de pedeapsă. Pedeapsa pentru noua infracţiune se stabileşte şi se execută, după caz, potrivit dispoziţiilor de la recidivă sau pluralitate intermediară.

(3) Dispoziţiile alin. (1) şi alin. (2) se aplică în mod corespunzător şi în cazul liberării

condiţionate din executarea pedepsei detenţiunii pe viaţă.

Art. 105: Anularea liberării condiţionate

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârşise o infracţiune până la acordarea liberării, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, liberarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În cazul în care, în raport de pedeapsa rezultată, sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 99 sau art. 100, instanţa poate acorda liberarea condiţionată. Dacă s-a dispus liberarea, termenul de supraveghere se calculează de la data acordării primei liberări.

(3) Când, după anulare, instanţa dispune executarea pedepsei rezultante, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data anulării liberării se va executa după executarea pedepsei închisorii.

Art. 106: Efectele liberării condiţionate

Dacă până la expirarea termenului de supraveghere condamnatul nu a săvârşit din nou o infracţiune, nu s-a dispus revocarea liberării condiţionate şi nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată.

TITLUL IV: Măsurile de siguranţă

CAPITOLUL I: Dispoziţii generale

Art. 107: Scopul măsurilor de siguranţă

(1) Măsurile de siguranţă au ca scop înlăturarea unei stări de pericol şi preîntâmpinarea săvârşirii faptelor prevăzute de legea penală.

(2) Măsurile de siguranţă se iau faţă de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată.

(3) Măsurile de siguranţă se pot lua şi în situaţia în care făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă.

Art. 108: Categoriile măsurilor de siguranţă

Măsurile de siguranţă sunt:

a) obligarea la tratament medical;

b) internarea medicală;

c) interzicerea ocupării unei funcţii sau a exercitării unei profesii;

d) confiscarea specială.

CAPITOLUL II: Regimul măsurilor de siguranţă

Art. 109: Obligarea la tratament medical

(1) Dacă făptuitorul, din cauza unei boli, inclusiv cea provocată de consumul cronic de alcool sau de alte substanţe psihoactive, prezintă pericol pentru societate, poate fi obligat să urmeze un tratament medical până la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol.

(2) Când persoana faţă de care s-a luat această măsură nu urmează tratamentul, se poate dispune internarea medicală.

(3) Dacă persoana obligată la tratament este condamnată la o pedeapsă privativă de libertate, tratamentul se efectuează şi în timpul executării pedepsei.

Art. 110: Internarea medicală

Când făptuitorul este bolnav psihic, consumator cronic de substanţe psihoactive sau suferă de o boală infectocontagioasă şi prezintă pericol pentru societate, se poate lua măsura internării într-o unitate sanitară de specialitate, până la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol.

Art. 111: Interzicerea ocupării unei funcţii sau a exercitării unei profesii

(1) Când făptuitorul a săvârşit fapta datorită incapacităţii, nepregătirii sau altor cauze care îl fac inapt pentru ocuparea unei anumite funcţii, pentru exercitarea unei profesii sau meserii ori pentru desfăşurarea unei alte activităţi, se poate lua măsura interzicerii exercitării

dreptului de a ocupa acea funcţie ori de a exercita acea profesie, meserie sau activitate.

(2) Măsura de siguranţă poate fi revocată la cerere, după trecerea unui termen de cel puţin un an, dacă se constată că temeiurile care au impus luarea ei au încetat. O nouă cerere nu se poate face decât după trecerea unui termen de cel puţin un an de la data respingerii cererii anterioare.

Art. 112: Confiscarea specială

(1) Sunt supuse confiscării speciale:

a) bunurile produse prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală;

b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;

c) bunurile folosite, imediat după săvârşirea faptei, pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori a produsului obţinut, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;

d) bunurile care au fost date pentru a determina săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală sau pentru a răsplăti pe făptuitor;

e) bunurile dobândite prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate şi în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia;

f) bunurile a căror deţinere este interzisă de legea penală.

(2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. b) şi lit. c), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporţionată faţă de natura şi gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ţinând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce şi de contribuţia bunului la aceasta. Dacă bunurile au fost produse, modificate sau adaptate în scopul săvârşirii faptei prevăzute de legea penală, se dispune confiscarea lor în întregime.

(3) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. b) şi lit. c), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu aparţin infractorului, iar persoana căreia îi aparţin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se va confisca echivalentul în bani al acestora, cu aplicarea dispoziţiilor alin. (2).

(4) Dispoziţiile alin. (1) lit. b) nu se aplică în cazul faptelor săvârşite prin presă.

(5) Dacă bunurile supuse confiscării potrivit alin. (1) lit. b)- e) nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani şi bunuri până la concurenţa valorii acestora.

(6) Se confiscă, de asemenea, bunurile şi banii obţinuţi din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum şi bunurile produse de acestea, cu excepţia bunurilor prevăzute în alin. (1) lit. b) şi lit. c).

TITLUL V: Minoritatea

CAPITOLUL I: Regimul răspunderii penale a minorului

Art. 113: Limitele răspunderii penale

(1) Minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu răspunde penal.

(2) Minorul care are vârsta între 14 şi 16 ani răspunde penal numai dacă se dovedeşte că a săvârşit fapta cu discernământ.

(3) Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani răspunde penal potrivit legii.

Art. 114: Consecinţele răspunderii penale

(1) Faţă de minorul care, la data săvârşirii infracţiunii, avea vârsta cuprinsă între 14 şi 18 ani se ia o măsură educativă neprivativă de libertate.

(2) Faţă de minorul prevăzut în alin. (1) se poate lua o măsură educativă privativă de libertate în următoarele cazuri:

a) dacă a mai săvârşit o infracţiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracţiunii pentru care este judecat;

b) atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detenţiunea pe viaţă.

Art. 115: Măsurile educative

(1) Măsurile educative sunt neprivative de libertate sau privative de libertate.

1. Măsurile educative neprivative de libertate sunt:

a) stagiul de formare civică;

b) supravegherea;

c) consemnarea la sfârşit de săptămână;

d) asistarea zilnică.

2. Măsurile educative privative de libertate sunt:

a) internarea într-un centru educativ;

b) internarea într-un centru de detenţie.

(2) Alegerea măsurii educative care urmează să fie luată faţă de minor se face, în condiţiile art. 114, potrivit criteriilor prevăzute în art. 74.

Art. 116: Referatul de evaluare

(1) În vederea efectuării evaluării minorului, potrivit criteriilor prevăzute în art. 74, instanţa va solicita serviciului de probaţiune întocmirea unui referat care va cuprinde şi propuneri motivate referitoare la natura şi durata programelor de reintegrare socială pe care minorul ar trebui să le urmeze, precum şi la alte obligaţii ce pot fi impuse acestuia de către instanţă.

(2) Referatul de evaluare privind respectarea condiţiilor de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse se întocmeşte în toate cazurile în care instanţa dispune asupra măsurilor educative ori asupra modificării sau încetării executării obligaţiilor impuse, precum şi la terminarea executării măsurii educative.

CAPITOLUL II: Regimul măsurilor educative neprivative de libertate

Art. 117: Stagiul de formare civică

(1) Măsura educativa a stagiului de formare civica consta în obligaţia minorului de a participa la un program cu o durată de cel mult 4 luni, pentru a-i ajuta să înţeleagă consecinţele legale şi sociale la care se expune în cazul săvârşirii de infracţiuni şi pentru a-l responsabiliza cu privire la comportamentul său viitor.

(2) Organizarea, asigurarea participării şi supravegherea minorului, pe durata cursului de formare civică, se fac sub coordonarea serviciului de probaţiune, fără a afecta programul şcolar sau profesional al minorului.

Art. 118: Supravegherea

Măsura educativă a supravegherii constă în controlarea şi îndrumarea minorului în cadrul programului său zilnic, pe o durată cuprinsă între două şi 6 luni, sub coordonarea serviciului de probaţiune, pentru a asigura participarea la cursuri şcolare sau de formare profesională şi prevenirea desfăşurării unor activităţi sau intrarea în legătură cu anumite persoane care ar putea afecta procesul de îndreptare a acestuia.

Art. 119: Consemnarea la sfârşit de săptămână

(1) Măsura educativă a consemnării la sfârşit de săptămână constă în obligaţia minorului de a nu părăsi locuinţa în zilele de sâmbătă şi duminică, pe o durată cuprinsă între 4 şi 12 săptămâni, afară de cazul în care, în această perioadă, are obligaţia de a participa la anumite programe ori de a desfăşura anumite activităţi impuse de instanţă.

(2) Supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.

Art. 120: Asistarea zilnică

(1) Măsura educativă a asistării zilnice constă în obligaţia minorului de a respecta un program stabilit de serviciul de probaţiune, care conţine orarul şi condiţiile de desfăşurare a activităţilor, precum şi interdicţiile impuse minorului.

(2) Măsura educativă a asistării zilnice se ia pe o durată cuprinsă între 3 şi 6 luni, iar supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.

Art. 121: Obligaţii ce pot fi impuse minorului

(1) Pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate, instanţa poate impune

minorului una sau mai multe dintre următoarele obligaţii:

a) să urmeze un curs de pregătire şcolară sau formare profesională;

b) să nu depăşească, fără acordul serviciului de probaţiune, limita teritorială stabilită de instanţă;

c) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă;

d) să nu se apropie şi să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanţii la săvârşirea infracţiunii ori cu alte persoane stabilite de instanţă;

e) să se prezinte la serviciul de probaţiune la datele fixate de acesta;

f) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală.

(2) Când stabileşte obligaţia prevăzută în alin. (1) lit. d), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de împrejurările cauzei.

(3) Supravegherea executării obligaţiilor impuse de instanţă se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.

(4) Pe durata executării măsurii educative neprivative de libertate, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă:

a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea;

b) persoana supravegheată nu respectă condiţiile de executare a măsurii educative sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin.

Art. 122: Modificarea sau încetarea obligaţiilor

(1) Dacă, pe parcursul supravegherii, au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate şanse mai mari de îndreptare.

(2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.

Art. 123: Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate

(1) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse, instanţa dispune:

a) prelungirea măsurii educative, fără a putea depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta;

b) înlocuirea măsurii luate cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă;

c) înlocuirea măsurii luate cu internarea într-un centru educativ, în cazul în care, iniţial, s-a luat măsura educativă neprivativă de libertate cea mai severă, pe durata sa maximă.

(2) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b), dacă nici de această dată nu sunt respectate condiţiile de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse, instanţa înlocuieşte măsura educativă neprivativă de libertate cu măsura internării într-un centru educativ.

(3) Dacă minorul aflat în executarea unei măsuri educative neprivative de libertate săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa dispune:

a) prelungirea măsurii educative luate iniţial, fără a putea depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta;

b) înlocuirea măsurii luate iniţial cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă;

c) înlocuirea măsurii luate iniţial cu o măsură educativă privativă de libertate.

(4) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b), precum şi în alin. (3) lit. a) şi lit. b), instanţa poate impune noi obligaţii în sarcina minorului ori sporeşte condiţiile de executare a celor existente.

CAPITOLUL III: Regimul măsurilor educative privative de libertate

Art. 124: Internarea într-un centru educativ

(1) Măsura educativă a internării într-un centru educativ constă în internarea minorului într-o instituţie specializată în recuperarea minorilor, unde va urma un program de pregătire şcolară şi formare profesională potrivit aptitudinilor sale, precum şi programe de reintegrare socială.

(2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între unu şi 3 ani.

(3) Dacă în perioada internării minorul săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa poate menţine măsura internării într-un centru educativ, prelungind durata acesteia, fără a depăşi maximul prevăzut de lege, sau o poate înlocui cu măsura internării într-un centru de detenţie.

(4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însuşirea cunoştinţelor şcolare şi profesionale şi a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata internării, instanţa poate dispune:

a) înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani;

b) liberarea din centrul educativ, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani.

(5) Odată cu înlocuirea sau liberarea instanţa impune respectarea uneia sau mai multora dintre obligaţiile prevăzute în art. 121 până la împlinirea duratei măsurii internării.

(6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligaţiile impuse, instanţa revine asupra înlocuirii sau liberării şi dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru educativ.

(7) În cazul săvârşirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracţiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi faţă de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru educativ cu măsura asistării zilnice, instanţa revine asupra înlocuirii şi dispune:

a) executarea restului rămas din durata măsurii internării iniţiale, cu posibilitatea prelungirii duratei acesteia până la maximul prevăzut de lege;

b) internarea într-un centru de detenţie.

Art. 125: Internarea într-un centru de detenţie

(1) Măsura educativă a internării într-un centru de detenţie constă în internarea minorului într-o instituţie specializată în recuperarea minorilor, cu regim de pază şi supraveghere, unde va urma programe intensive de reintegrare socială, precum şi programe de pregătire şcolară şi formare profesională potrivit aptitudinilor sale.

(2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între 2 şi 5 ani, afară de cazul în care pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea de 20 de ani sau mai mare ori detenţiunea pe viaţă, când internarea se ia pe o perioadă cuprinsă între 5 şi 15 ani.

(3) Dacă în perioada internării minorul săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa prelungeşte măsura internării, fără a depăşi maximul prevăzut în alin. (2), determinat în raport cu pedeapsa cea mai grea dintre cele prevăzute de lege pentru infracţiunile săvârşite. Din durata măsurii educative se scade perioada executată până la data hotărârii.

(4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însuşirea cunoştinţelor şcolare şi profesionale şi a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata internării, instanţa poate dispune:

a) înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani;

b) liberarea din centrul de detenţie, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani.

(5) Odată cu înlocuirea sau liberarea, instanţa impune respectarea uneia sau mai multora

dintre obligaţiile prevăzute în art. 121, până la împlinirea duratei măsurii internării.

(6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligaţiile impuse, instanţa revine asupra înlocuirii sau liberării şi dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru de detenţie.

(7) În cazul săvârşirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracţiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi faţă de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru de detenţie cu măsura asistării zilnice, instanţa revine asupra înlocuirii şi dispune:

a) executarea restului rămas din durata măsurii internării într-un centru de detenţie;

b) prelungirea duratei acestei internări în condiţiile prevăzute în alin. (3).

Art. 126: Schimbarea regimului de executare

Dacă în cursul executării unei măsuri educative privative de libertate persoana internată, care a împlinit vârsta de 18 ani, are un comportament prin care influenţează negativ sau împiedică procesul de recuperare şi reintegrare a celorlalte persoane internate, instanţa poate dispune continuarea executării măsurii educative într-un penitenciar.

Art. 127: Calculul duratei măsurilor educative

În cazul măsurilor educative privative de libertate, dispoziţiile art. 71-73 se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL IV: Dispoziţii comune

Art. 128: Efectele cauzelor de atenuare şi agravare

În cazul infracţiunilor săvârşite în timpul minorităţii, cauzele de atenuare şi agravare sunt avute în vedere la alegerea măsurii educative şi produc efecte între limitele prevăzute de lege pentru fiecare măsură educativă.

Art. 129: Pluralitatea de infracţiuni

(1) În caz de concurs de infracţiuni săvârşite în timpul minorităţii se stabileşte şi se ia o singură măsură educativă pentru toate faptele, în condiţiile art. 114, ţinând seama de criteriile prevăzute în art. 74.

(2) În cazul săvârşirii a două infracţiuni, dintre care una în timpul minorităţii şi una după majorat, pentru infracţiunea comisă în timpul minorităţii se ia o măsură educativă, iar pentru infracţiunea săvârşită după majorat se stabileşte o pedeapsă, după care:

a) dacă măsura educativă este neprivativă de libertate, se execută numai pedeapsa;

b) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu cel puţin o pătrime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârşirii infracţiunii comise după majorat;

c) dacă pedeapsa aplicată pentru infracţiunea săvârşită după majorat este detenţiunea pe viaţă, se execută numai această pedeapsă;

d) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este amenda, se execută măsura educativă, a cărei durată se majorează cu cel mult 6 luni, fără a depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta.

(3) În cazul prevăzut în alin. (2) lit. b), din durata pedepsei aplicate se scade ceea ce s-a executat din momentul săvârşirii infracţiunii comise după majorat până la data judecării.

(4) În cazul săvârşirii după majorat a două sau mai multor infracţiuni concurente se aplică mai întâi regulile referitoare la concursul de infracţiuni, după care se face aplicarea dispoziţiilor alin. (2).

(5) Pedeapsa stabilită potrivit dispoziţiilor alin. (2) lit. b) nu poate face obiectul amânării aplicării pedepsei sau al suspendării executării sub supraveghere.

Art. 130: Descoperirea unei infracţiuni săvârşite în timpul minorităţii

Dacă pe durata termenului de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, al suspendării sub supraveghere ori al liberării condiţionate se descoperă că persoana supravegheată mai săvârşise o infracţiune în timpul minorităţii pentru care s-a luat, chiar după expirarea acestui

termen, o măsură educativă privativă de libertate, amânarea, suspendarea sau liberarea se anulează, aplicându-se în mod corespunzător dispoziţiile art. 129 alin. (2)-(4).

Art. 131: Prescripţia răspunderii penale a minorilor

Termenele de prescripţie a răspunderii penale, prevăzute în art. 154, se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârşirii infracţiunii erau minori şi se întrerup sau se suspendă în condiţiile prevăzute de lege pentru majori.

Art. 132: Prescripţia executării măsurilor educative

(1) Măsurile educative neprivative de libertate se prescriu într-un termen de 2 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care au fost luate.

(2) Măsurile educative privative de libertate se prescriu într-un termen egal cu durata măsurii educative luate, dar nu mai puţin de 2 ani.

(3) Termenele de prescripţie a executării măsurilor educative se întrerup şi se suspendă în condiţiile prevăzute de lege pentru majori.

(4) În cazul înlocuirii măsurilor educative, executarea se prescrie în raport cu măsura educativă mai grea şi curge de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus înlocuirea.

Art. 133: Efectele măsurilor educative

Măsurile educative nu atrag interdicţii, decăderi sau incapacităţi.

Art. 134: Minorul devenit major

(1) Dispoziţiile prezentului titlu se aplică şi majorilor care, la data săvârşirii infracţiunii, aveau vârsta cuprinsă între 14 şi 18 ani.

(2) Când, la data pronunţării hotărârii prin care s-a luat o măsură educativă privativă de libertate, infractorul a împlinit vârsta de 18 ani, instanţa, ţinând seama de posibilităţile sale de îndreptare, de vârsta acestuia, precum şi de celelalte criterii prevăzute în art. 74, poate dispune executarea măsurii educative într-un penitenciar.

TITLUL VI: Răspunderea penală a persoanei juridice

CAPITOLUL I: Dispoziţii generale

Art. 135: Condiţiile răspunderii penale a persoanei juridice

(1) Persoana juridică, cu excepţia statului şi a autorităţilor publice, răspunde penal pentru infracţiunile săvârşite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice.

(2) Instituţiile publice nu răspund penal pentru infracţiunile săvârşite în exercitarea unei activităţi ce nu poate face obiectul domeniului privat.

(3) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârşirea aceleiaşi fapte.

Art. 136: Pedepsele aplicabile persoanei juridice

(1) Pedepsele aplicabile persoanei juridice sunt principale şi complementare.

(2) Pedeapsa principală este amenda.

(3) Pedepsele complementare sunt:

a) dizolvarea persoanei juridice;

b) suspendarea activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;

c) închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;

d) interzicerea de a participa la procedurile de achiziţii publice pe o durată de la unu la 3 ani;

e) plasarea sub supraveghere judiciară;

f) afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare.

Art. 137: Stabilirea amenzii pentru persoana juridică

(1) Amenda constă în suma de bani pe care persoana juridică este condamnată să o plătească statului.

(2) Cuantumul amenzii se stabileşte prin sistemul zilelor-amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 100 şi 5.000 lei, se înmulţeşte cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile şi 600 de zile.

(3) Instanţa stabileşte numărul zilelor-amendă ţinând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ţinând seama de cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, respectiv de valoarea activului patrimonial în cazul altor persoane juridice, precum şi de celelalte obligaţii ale persoanei juridice.

(4) Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între:

a) 60 şi 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită numai pedeapsa amenzii;

b) 120 şi 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 5 ani, unică sau alternativ cu pedeapsa amenzii;

c) 180 şi 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 10 ani;

d) 240 şi 420 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 20 de ani;

e) 360 şi 510 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani sau detenţiunea pe viaţă.

(5) Când prin infracţiunea săvârşită persoana juridică a urmărit obţinerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute de lege pentru infracţiunea comisă se pot majora cu o treime, fără a se depăşi maximul general al amenzii. La stabilirea amenzii se va ţine seama de valoarea folosului patrimonial obţinut sau urmărit.

CAPITOLUL II: Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice

Art. 138: Aplicarea şi executarea pedepselor complementare în cazul persoanei juridice

(1) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare se dispune atunci când instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, precum şi de împrejurările cauzei, aceste pedepse sunt necesare.

(2) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare este obligatorie când legea prevede această pedeapsă.

(3) Pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. b)-f) se pot aplica în mod cumulativ.

(4) Executarea pedepselor complementare începe după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

Art. 139: Dizolvarea persoanei juridice

(1) Pedeapsa complementară a dizolvării persoanei juridice se aplică atunci când:

a) persoana juridică a fost constituită în scopul săvârşirii de infracţiuni;

b) obiectul său de activitate a fost deturnat în scopul comiterii de infracţiuni, iar pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea mai mare de 3 ani.

(2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţă, a uneia dintre pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. b) - e), instanţa dispune dizolvarea persoanei juridice.

(3) Pedeapsa complementară a dizolvării persoanei juridice are ca efect deschiderea procedurii de lichidare, potrivit legii, iar o copie a dispozitivului hotărârii definitive de condamnare prin care s-a aplicat această pedeapsă va fi comunicată, de îndată, instanţei civile competente, care va proceda la desemnarea lichidatorului.

Art. 140: Suspendarea activităţii persoanei juridice

(1) Pedeapsa complementară a suspendării activităţii persoanei juridice constă în interzicerea desfăşurării activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea,

(2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţă, a pedepsei complementare prevăzute în art. 136

alin. (3) lit. f), instanţa dispune suspendarea activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice până la punerea în executare a pedepsei complementare, dar nu mai mult de 3 luni.

(3) Dacă până la împlinirea termenului prevăzut în alin. (2) pedeapsa complementară nu a fost pusă în executare, instanţa dispune dizolvarea persoanei juridice.

Art. 141: Neaplicarea dizolvării sau suspendării activităţii persoanei juridice

(1) Pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. a) şi lit. b) nu pot fi aplicate instituţiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor şi organizaţiilor religioase ori aparţinând minorităţilor naţionale, constituite potrivit legii.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi persoanelor juridice care îşi desfăşoară activitatea în domeniul presei.

Art. 142: Închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice

(1) Pedeapsa complementară a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice constă în închiderea unuia sau mai multora dintre punctele de lucru aparţinând persoanei juridice cu scop lucrativ, în care s-a desfăşurat activitatea în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea.

(2) Dispoziţiile alin. (1) nu se aplică persoanelor juridice care îşi desfăşoară activitatea în domeniul presei.

Art. 143: Interzicerea de a participa la procedurile de achiziţii publice

Pedeapsa complementară a interzicerii de a participa la procedurile de achiziţii publice constă în interzicerea de a participa, direct sau indirect, la procedurile pentru atribuirea contractelor de achiziţii publice, prevăzute de lege.

Art. 144: Plasarea sub supraveghere judiciară

(1) Plasarea sub supraveghere judiciară constă în desemnarea de către instanţă a unui administrator judiciar sau a unui mandatar judiciar care va supraveghea, pe o perioadă de la unu la 3 ani, desfăşurarea activităţii ce a ocazionat săvârşirea infracţiunii.

(2) Administratorul judiciar sau mandatarul judiciar are obligaţia de a sesiza instanţa atunci când constată că persoana juridică nu a luat măsurile necesare în vederea prevenirii comiterii de noi infracţiuni. în cazul în care instanţa constată că sesizarea este întemeiată, dispune înlocuirea acestei pedepse cu pedeapsa prevăzută în art. 140.

(3) Plasarea sub supraveghere judiciară nu se aplică în cazul persoanelor juridice menţionate în art. 141.

Art. 145: Afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare

(1) Afişarea hotărârii definitive de condamnare sau publicarea acesteia se realizează pe cheltuiala persoanei juridice condamnate.

(2) Prin afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare nu poate fi dezvăluită identitatea altor persoane.

(3) Afişarea hotărârii de condamnare se realizează în extras, în forma şi locul stabilite de instanţă, pentru o perioadă cuprinsă între o lună şi 3 luni.

(4) Publicarea hotărârii de condamnare se face în extras şi în forma stabilită de instanţă, prin intermediul presei scrise sau audiovizuale ori prin alte mijloace de comunicare audiovizuală, desemnate de instanţă.

(5) Dacă publicarea se face prin presa scrisă sau audiovizuală, instanţa stabileşte numărul apariţiilor, care nu poate fi mai mare de 10, iar în cazul publicării prin alte mijloace audiovizuale durata acesteia nu poate depăşi 3 luni.

CAPITOLUL III: Dispoziţii comune

Art. 146: Recidiva în cazul persoanei juridice

(1) Există recidivă pentru persoana juridică atunci când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare şi până la reabilitare, persoana juridică săvârşeşte din nou o infracţiune, cu intenţie sau cu intenţie depăşită.

(2) În caz de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua

infracţiune se majorează cu jumătate, fără a depăşi maximul general al pedepsei amenzii.

(3) Dacă amenda anterioară nu a fost executată, în tot sau în parte, amenda stabilită pentru noua infracţiune, potrivit alin. (2), se adaugă la pedeapsa anterioară sau la restul rămas neexecutat din aceasta.

(4) Dispoziţiile art. 42 se aplică în mod corespunzător.

Art. 147: Atenuarea şi agravarea răspunderii penale a persoanei juridice

(1) În caz de concurs de infracţiuni, de pluralitate intermediară sau de cauze de atenuare ori agravare a răspunderii penale, persoanei juridice i se aplică regimul amenzii prevăzut de lege pentru persoana fizică.

(2) În caz de pluralitate de infracţiuni, pedepsele complementare de natură diferită, cu excepţia dizolvării, sau cele de aceeaşi natură, dar cu conţinut diferit, se cumulează, iar dintre pedepsele complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut se aplică cea mai grea,

(3) În caz de pluralitate de infracţiuni, măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.

Art. 148: Prescripţia răspunderii penale

Răspunderea penală a persoanei juridice se prescrie în condiţiile prevăzute de lege pentru persoana fizică, dispoziţiile art. 153-156 aplicându-se în mod corespunzător.

Art. 149: Prescripţia executării pedepsei

(1) Termenul de prescripţie a executării pedepsei amenzii aplicate persoanei juridice este de 5 ani.

(2) Executarea pedepselor complementare aplicate persoanelor juridice se prescrie într-un termen de 3 ani, care curge de la data la care pedeapsa amenzii a fost executată sau considerată ca executată.

(3) Dispoziţiile art. 161, art. 162 alin. (2), art. 163 şi art. 164 se aplică în mod corespunzător.

Art. 150: Reabilitarea persoanei juridice

Reabilitarea persoanei juridice are loc de drept dacă, în decurs de 3 ani de la data la care pedeapsa amenzii sau pedeapsa complementară a fost executată sau considerată ca executată, aceasta nu a mai săvârşit nicio altă infracţiune.

Art. 151: Efectele comasării şi divizării persoanei juridice

(1) În cazul pierderii personalităţii juridice prin fuziune, absorbţie sau divizare intervenită după comiterea infracţiunii /răspunderea penală şi consecinţele acesteia se vor angaja:

a) în sarcina persoanei juridice create prin fuziune;

b) în sarcina persoanei juridice absorbante;

c) în sarcina persoanelor juridice care au fost create prin divizare sau care au dobândit fracţiuni din patrimoniul persoanei divizate.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), la individualizarea pedepsei se va ţine seama de cifra de afaceri, respectiv de valoarea activului patrimonial al persoanei juridice care a comis infracţiunea, precum şi de partea din patrimoniul acesteia care a fost transmisă fiecărei persoane juridice participante la operaţiune.

TITLUL VII: Cauzele care înlătură răspunderea penală

Art. 152: Efectele amnistiei

(1) Amnistia înlătură răspunderea penală pentru infracţiunea săvârşită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură şi executarea pedepsei pronunţate, precum şi celelalte consecinţe ale condamnării. Amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.

Art. 153: Prescripţia răspunderii penale

(1) Prescripţia înlătură răspunderea penală.

(2) Prescripţia nu înlătură răspunderea penală în cazul infracţiunilor de genocid, contra umanităţii şi de război.

Art. 154: Termenele de prescripţie a răspunderii penale

(1) Termenele de prescripţie a răspunderii penale sunt:

a) 15 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;

b) 10 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depăşeşte 20 de ani;

c) 8 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani;

d) 5 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depăşeşte 5 ani;

e) 3 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii care nu depăşeşte un an sau amenda.

(2) Termenele prevăzute în prezentul articol încep să curgă de la data săvârşirii infracţiunii. în cazul infracţiunilor continue termenul curge de la data încetării acţiunii sau inacţiunii, în cazul infracţiunilor continuate, de la data săvârşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni, iar în cazul infracţiunilor de obicei, de la data săvârşirii ultimului act.

(3) În cazul infracţiunilor progresive, termenul de prescripţie a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârşirii acţiunii sau inacţiunii şi se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs.

(4) În cazul infracţiunilor contra libertăţii şi integrităţii sexuale, săvârşite faţă de un minor, termenul de prescripţie începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripţie începe să curgă de la data decesului.

Art. 155: Întreruperea cursului prescripţiei răspunderii penale

(1) Cursul termenului prescripţiei răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză,

(2) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripţie.

(3) Întreruperea cursului prescripţiei produce efecte faţă de toţi participanţii la infracţiune, chiar dacă actul de întrerupere priveşte numai pe unii dintre ei.

(4) Termenele prevăzute în art. 154, dacă au fost depăşite cu încă o jumătate, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni.

(5) Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripţie a răspunderii penale.

Art. 156: Suspendarea cursului prescripţiei răspunderii penale

(1) Cursul termenului prescripţiei răspunderii penale este suspendat pe timpul cât o dispoziţie legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal.

(2) Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

Art. 157: Lipsa plângerii prealabile

(1) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri înlătură răspunderea penală.

(2) Fapta care a adus o vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai de către una dintre ele.

(3) Fapta atrage răspunderea penală a tuturor persoanelor fizice sau juridice care au participat la săvârşirea acesteia, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai cu privire la una dintre acestea.

(4) În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu ori cu capacitatea de exerciţiu restrânsă sau o persoană juridică ce este reprezentată de făptuitor, acţiunea penală se poate pune în mişcare şi din oficiu.

(5) Dacă persoana vătămată a decedat sau în cazul persoanei juridice aceasta a fost lichidată, înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii, acţiunea penală poate fi pusă în mişcare din oficiu.

Art. 158: Retragerea plângerii prealabile

(1) Retragerea plângerii prealabile poate interveni până la pronunţarea unei hotărâri definitive, în cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile.

(2) Retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală a persoanei cu privire la care plângerea a fost retrasă.

(3) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, retragerea plângerii prealabile se face numai de reprezentanţii lor legali. în cazul persoanelor cu capacitate de exerciţiu restrânsă, retragerea se face cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege.

(4) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu în condiţiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însuşită de procuror.

Art. 159: Împăcarea

(1) Împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mişcare a acţiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres.

(2) Împăcarea înlătură răspunderea penală şi stinge acţiunea civilă.

(3) Împăcarea produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit şi dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanţei.

(4) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, împăcarea se face numai de reprezentanţii lor legali, iar persoanele cu capacitate de exerciţiu restrânsă se pot împăca cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege.

(5) În cazul persoanei juridice, împăcarea se realizează de reprezentantul său legal sau convenţional ori de către persoana desemnată în locul acestuia. împăcarea intervenită între persoana juridică ce a săvârşit infracţiunea şi persoana vătămată nu produce efecte faţă de persoanele fizice care au participat la comiterea aceleiaşi fapte.

(6) În cazul în care infracţiunea este săvârşită de reprezentantul persoanei juridice vătămate, dispoziţiile art. 158 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

TITLUL VIII: Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei

Art. 160: Efectele graţierii

(1) Graţierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai uşoară.

(2) Graţierea nu are efecte asupra pedepselor complementare şi măsurilor educative neprivative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de graţiere.

(3) Graţierea nu are efect asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.

(4) Graţierea nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de graţiere.

Art. 161: Prescripţia executării pedepsei

(1) Prescripţia înlătură executarea pedepsei principale.

(2) Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale pronunţate pentru infracţiunile de genocid, contra umanităţii şi de război.

Art. 162: Termenele de prescripţie a executării pedepsei

(1) Termenele de prescripţie a executării pedepsei pentru persoana fizică sunt:

a) 20 de ani, când pedeapsa care urmează a fi executată este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea mai mare de 15 ani;

b) 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu închisoarea;

c) 3 ani, în cazul când pedeapsa este amenda.

(2) Termenele prevăzute în alin. (1) se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă.

(3) În cazul revocării sau anulării amânării aplicării pedepsei, suspendării executării pedepsei sub supraveghere ori liberării condiţionate, termenul de prescripţie începe să curgă de la data când hotărârea de revocare sau anulare a rămas definitivă.

(4) În cazul revocării liberării condiţionate, în condiţiile art. 104 alin. (1), termenul de prescripţie începe să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă şi se calculează în raport cu restul de pedeapsă neexecutat.

(5) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, termenul de prescripţie curge de la data când hotărârea de înlocuire a rămas definitivă şi se calculează în raport cu durata pedepsei închisorii.

(6) Pedepsele complementare aplicate persoanei fizice şi măsurile de siguranţă nu se prescriu.

(7) Prin pedeapsa ce se execută se înţelege pedeapsa stabilită de instanţă, ţinându-se cont de cauzele ulterioare de modificare a acesteia.

Art. 163: Întreruperea cursului prescripţiei executării pedepsei

(1) Cursul termenului de prescripţie a executării pedepsei se întrerupe prin începerea executării pedepsei. Sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripţie de la data sustragerii.

(2) Cursul termenului de prescripţie a executării se întrerupe şi prin săvârşirea din nou a unei infracţiuni.

(3) Cursul termenului de prescripţie a executării pedepsei amenzii se întrerupe şi prin înlocuirea obligaţiei de plată a amenzii cu obligaţia de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Art. 164: Suspendarea cursului prescripţiei executării pedepsei

(1) Cursul termenului prescripţiei executării pedepsei este suspendat în cazurile şi condiţiile prevăzute în Codul de procedură penală.

(2) Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

TITLUL IX: Cauzele care înlătură consecinţele condamnării

Art. 165: Reabilitarea de drept

Reabilitarea are loc de drept în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depăşeşte 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârşit o altă infracţiune.

Art. 166: Reabilitarea judecătorească

(1) Condamnatul poate fi reabilitat, la cerere, de instanţă, după împlinirea următoarelor termene:

a) 4 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani, dar care nu depăşeşte 5 ani;

b) 5 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani;

c) 7 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani sau în cazul pedepsei detenţiunii pe viaţă, comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii;

d) 10 ani, în cazul condamnării la pedeapsa detenţiunii pe viaţă, considerată executată ca urmare a graţierii, a împlinirii termenului de prescripţie a executării pedepsei sau a liberării condiţionate.

(2) Condamnatul decedat până la împlinirea termenului de reabilitare poate fi reabilitat dacă instanţa, evaluând comportarea condamnatului până la deces, apreciază că merită acest beneficiu.

Art. 167: Calculul termenului de reabilitare

(1) Termenele prevăzute în art. 165 şi art. 166 se socotesc de la data când a luat sfârşit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris.

(2) Pentru cei condamnaţi la pedeapsa amenzii, termenul curge din momentul în care amenda a fost achitată integral sau executarea ei s-a stins în orice alt mod.

(3) În caz de graţiere totală sau de graţiere a restului de pedeapsă, termenul curge de la data actului de graţiere, dacă la acea dată hotărârea de condamnare era definitivă, sau de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, dacă actul de graţiere se referă la infracţiuni în curs de judecată.

(4) În caz de suspendare sub supraveghere a executării pedepsei, termenul curge de la data împlinirii termenului de supraveghere.

(5) În cazul condamnărilor succesive, termenul de reabilitare se calculează în raport cu pedeapsa cea mai grea şi curge de la data executării ultimei pedepse.

Art. 168: Condiţiile reabilitării judecătoreşti

Cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat întruneşte următoarele condiţii:

a) nu a săvârşit o altă infracţiune în intervalul de timp prevăzut în art. 166;

b) a achitat integral cheltuielile de judecată şi şi-a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când acesta dovedeşte că nu a avut posibilitatea să le îndeplinească sau când partea civilă a renunţat la despăgubiri.

Art. 169: Efectele reabilitării de drept sau judecătoreşti

(1) Reabilitarea face să înceteze decăderile şi interdicţiile, precum şi incapacităţile care rezultă din condamnare.

(2) Reabilitarea nu are ca urmare obligaţia de reintegrare în funcţia din care condamnatul a fost scos în urma condamnării ori de redare a gradului militar pierdut.

(3) Reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă.

Art. 170: Reînnoirea cererii de reabilitare judecătorească

(1) În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate introduce o nouă cerere decât după un termen de un an, care se socoteşte de la data respingerii cererii prin hotărâre definitivă.

(2) Condiţiile prevăzute în art. 168 trebuie să fie îndeplinite şi pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.

(3) Cererea respinsă ca urmare a neîndeplinirii unor condiţii de formă poate fi reînnoită potrivit Codului de procedură penală.

Art. 171: Anularea reabilitării

Reabilitarea judecătorească va fi anulată când, după acordarea ei, s-a descoperit că cel reabilitat mai săvârşise o infracţiune care, dacă ar fi fost cunoscută, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare.

TITLUL X: Înţelesul unor termeni sau expresii în legea penală

Art. 172: Dispoziţii generale

Ori de câte ori legea penală foloseşte un termen sau o expresie dintre cele arătate în prezentul titlu, înţelesul acesteia este cel prevăzut în articolele următoare, afară de cazul când legea penală dispune altfel.

Art. 173: Legea penală

Prin lege penală se înţelege orice dispoziţie cu caracter penal cuprinsă în legi organice, ordonanţe de urgenţă sau alte acte normative care la data adoptării lor aveau putere de lege.

Art. 174: Săvârşirea unei infracţiuni

Prin săvârşirea unei infracţiuni sau comiterea unei infracţiuni se înţelege săvârşirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepseşte ca infracţiune consumată sau ca tentativă, precum şi participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.

Art. 175: Funcţionar public

(1) Funcţionar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remuneraţie:

a) exercită atribuţii şi responsabilităţi, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătoreşti;

b) exercită o funcţie de demnitate publică sau o funcţie publică de orice natură;

c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat ori al unei persoane juridice declarate ca fiind de utilitate publică, atribuţii legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.

(2) De asemenea, este considerată funcţionar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost învestită de autorităţile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

Art. 176: Public

Prin termenul public se înţelege tot ce priveşte autorităţile publice, instituţiile publice sau alte persoane juridice care administrează sau exploatează bunurile proprietate publică.

Art. 177: Membru de familie

(1) Prin membru de familie se înţelege:

a) ascendenţii şi descendenţii, fraţii şi surorile, copiii acestora, precum şi persoanele devenite prin adopţie, potrivit legii, astfel de rude;

b) soţul;

c) persoanele care au stabilit relaţii asemănătoare acelora dintre soţi sau dintre părinţi şi copii, în cazul în care conviеţuiesc.

(2) Dispoziţiile din legea penală privitoare la membru de familie, în limitele prevăzute în alin. (1) lit. a), se aplică, în caz de adopţie, şi persoanei adoptate ori descendenţilor acesteia în raport cu rudele fireşti.

Art. 178: Informaţii secrete de stat şi înscrisuri oficiale

(1) Informaţii secrete de stat sunt informaţiile clasificate astfel, potrivit legii.

(2) Înscris oficial este orice înscris care emană de la o persoană juridică dintre cele la care se referă art. 176 ori de la persoana prevăzută în art. 175 alin. (2) sau care aparţine unor asemenea persoane.

Art. 179: Arme

(1) Arme sunt instrumentele, dispozitivele sau piesele declarate astfel prin dispoziţii legale.

(2) Sunt asimilate armelor orice alte obiecte de natură a putea fi folosite ca arme şi care au fost întrebuinţate pentru atac.

Art. 180: Instrument de plată electronică

Prin instrument de plată electronică se înţelege un instrument care permite titularului să efectueze retrageri de numerar, încărcarea şi descărcarea unui instrument de monedă electronică, precum şi transferuri de fonduri, altele decât cele ordonate şi executate de către instituţii financiare.

Art. 181: Sistem informatic şi date informatice

(1) Prin sistem informatic se înţelege orice dispozitiv sau ansamblu de dispozitive interconectate sau aflate în relaţie funcţională, dintre care unul sau mai multe asigură prelucrarea automată a datelor, cu ajutorul unui program informatic.

(2) Prin date informatice se înţelege orice reprezentare a unor fapte, informaţii sau concepte într-o formă care poate fi prelucrată printr-un sistem informatic.

Art. 182: Exploatarea unei persoane

Prin exploatarea unei persoane se înţelege:

a) supunerea la executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii, în mod forţat;

b) ţinerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire;

c) obligarea la practicarea prostituţiei, la manifestări pornografice în vederea producerii şi difuzării de materiale pornografice sau la alte forme de exploatare sexuală;

d) obligarea la practicarea cerşetoriei;
e) prelevarea de organe în mod ilegal.

Art. 183: Consecinţe deosebit de grave

Prin consecinţe deosebit de grave se înţelege o pagubă materială mai mare de 2.000.000 lei.

Art. 184: Faptă săvârşită în public

Fapta se consideră săvârşită în public atunci când a fost comisă:
a) într-un loc care prin natura sau destinaţia lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană;
b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de faţă două sau mai multe persoane;
c) într-un loc neaccesibil publicului, însă cu intenţia ca fapta să fie auzită sau văzută şi dacă acest rezultat s-a produs faţă de două sau mai multe persoane;
d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepţia reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relaţiilor dintre persoanele participante.

Art. 185: Timp de război

Prin timp de război se înţelege durata stării de mobilizare a forţelor armate sau durata stării de război.

Art. 186: Calculul timpului

(1) La calcularea timpului ziua se socoteşte de 24 de ore, săptămâna de 7 zile, iar anul de 12 luni. Luna şi anul se socotesc împlinite cu o zi înainte de ziua corespunzătoare datei de la care au început să curgă.
(2) Dacă limita de pedeapsă este exprimată într-un termen pe luni care nu este divizibil cu fracţia de majorare sau reducere ce ar urma să se aplice, fracţia se va aplica asupra termenului transformat în zile, după care durata obţinută se transformă în luni. În acest caz, luna se socoteşte de 30 de zile şi se iau în calcul doar zilele întregi rezultate din aplicarea fracţiei.
(3) În cazul limitelor de pedeapsă exprimate în ani se aplică în mod corespunzător dispoziţiile alin. (2), transformarea făcându-se între ani şi luni.

Art. 187: Pedeapsă prevăzută de lege

Prin pedeapsă prevăzută de lege se înţelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârşită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei.

PARTEA II: PARTEA SPECIALĂ

TITLUL I: Infracţiuni contra persoanei

CAPITOLUL I: Infracţiuni contra vieţii

Art. 188: Omorul

(1) Uciderea unei persoane se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 189: Omorul calificat

(1) Omorul săvârşit în vreuna dintre următoarele împrejurări:
a) cu premeditare;
b) din interes material;
c) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse;
d) pentru a înlesni sau a ascunde săvârşirea altei infracţiuni;
e) de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor;
f) asupra a două sau mai multor persoane;
g) asupra unei femei gravide;

h) prin cruzimi,

se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepseşte.

Art. 190: Uciderea la cererea victimei

Uciderea săvârşită la cererea explicită, serioasă, conştientă şi repetată a victimei care suferea de o boală incurabilă sau de o infirmitate gravă atestată medical, cauzatoare de suferinţe permanente şi greu de suportat, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Art. 191: Determinarea sau înlesnirea sinuciderii

(1) Fapta de a determina sau înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani.

(2) Când fapta prevăzută în alin. (1) s-a săvârşit faţă de un minor cu vârsta cuprinsă între 13 şi 18 ani sau faţă de o persoană cu discernământ diminuat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani.

(3) Determinarea sau înlesnirea sinuciderii, săvârşită faţă de un minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani sau faţă de o persoană care nu a putut să-şi dea seama de consecinţele acţiunilor sau inacţiunilor sale ori nu putea să le controleze, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă actele de determinare sau înlesnire prevăzute în alin. (1)-(3) au fost urmate de o încercare de sinucidere, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Art. 192: Uciderea din culpă

(1) Uciderea din culpă a unei persoane se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activităţi se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. Când încălcarea dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere constituie prin ea însăşi o infracţiune se aplică regulile privind concursul de infracţiuni.

(3) Dacă prin fapta săvârşită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se majorează cu jumătate.

CAPITOLUL II: Infracţiuni contra integrităţii corporale sau sănătăţii

Art. 193: Lovirea sau alte violenţe

(1) Lovirea sau orice acte de violenţă cauzatoare de suferinţe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 3 iuni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.

(3) Acţiunea penala se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 194: Vătămarea corporală

(1) Fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecinţe:

a) o infirmitate;

b) leziuni traumatice sau afectarea sănătăţii unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale;

c) un prejudiciu estetic grav şi permanent;

d) avortul;

e) punerea în primejdie a vieţii persoanei, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Când fapta a fost săvârşită în scopul producerii uneia dintre consecinţele prevăzute în alin. (1) lit. a), lit. b) şi lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Tentativa la infracţiunea prevăzută în alin. (2) se pedepseşte.

Art. 195: Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte

Dacă vreuna dintre faptele prevăzute în art. 193 şi art. 194 a avut ca urmare moartea

victimei, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani.

Art. 196: Vătămarea corporală din culpă

(1) Fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) săvârşită din culpă de către o persoană aflată sub influenţa băuturilor alcoolice ori a unei substanţe psihoactive sau în desfăşurarea unei activităţi ce constituie prin ea însăşi infracţiune se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută în art. 194 alin. (1) săvârşită din culpă se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Când fapta prevăzută în alin. (2) a fost săvârşită ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activităţi, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.

(4) Dacă urmările prevăzute în alin. (1)-(3) s-au produs faţă de două sau mai multe persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(5) Dacă nerespectarea dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere sau desfăşurarea activităţii care a condus la comiterea faptelor prevăzute în alin. (1) şi alin. (3) constituie prin ea însăşi o infracţiune se aplică regulile privind concursul de infracţiuni.

(6) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 197: Relele tratamente aplicate minorului

Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinţi sau de orice persoană în grija căreia se află minorul, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Art. 198: Încăierarea

(1) Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare corporală uneia sau mai multor persoane şi nu se cunoaşte care dintre participanţi a produs urmările, se aplică tuturor pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani, cu excepţia victimei, care răspunde potrivit alin. (1).

(3) Când prin fapta săvârşită în condiţiile alin. (2) s-a cauzat moartea unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani, iar dacă s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(4) Nu se pedepseşte cel care a fost prins în încăierare împotriva voinţei sale sau care a încercat să-i despartă pe alţii.

CAPITOLUL III: Infracţiuni săvârşite asupra unui membru de familie

Art. 199: Violenţa în familie

(1) Dacă faptele prevăzute în art. 188, art. 189 şi art. 193-195 sunt săvârşite asupra unui membru de familie, maximul special al pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime.

(2) În cazul infracţiunilor prevăzute în art. 193 şi art. 196 săvârşite asupra unui membru de familie, acţiunea penală poate fi pusă în mişcare şi din oficiu. împăcarea înlătură răspunderea penală.

Art. 200: Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârşită de către mamă

(1) Uciderea copilului nou-născut imediat după naştere, dar nu mai târziu de 24 de ore, săvârşită de către mama aflată în stare de tulburare psihică se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă faptele prevăzute în art. 193-195 sunt săvârşite asupra copilului nou-născut imediat după naştere, dar nu mai târziu de 24 de ore, de către mama aflată în stare de tulburare psihică, limitele speciale ale pedepsei sunt de o lună şi, respectiv, 3 ani.

CAPITOLUL IV: Agresiuni asupra fătului

Art. 201: Întreruperea cursului sarcinii

(1) Întreruperea cursului sarcinii săvârşită în vreuna dintre următoarele împrejurări:

a) în afara instituţiilor medicale sau a cabinetelor medicale autorizate în acest scop;

b) de către o persoană care nu are calitatea de medic de specialitate obstetrică-ginecologie şi drept de liberă practică medicală în această specialitate;

c) dacă vârsta sarcinii a depăşit paisprezece săptămâni,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Întreruperea cursului sarcinii, săvârşită în orice condiţii, fără consimţământul femeii însărcinate, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) s-a cauzat femeii însărcinate o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea femeii însărcinate, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Când faptele au fost săvârşite de un medic, pe lângă pedeapsa închisorii, se va aplica şi interzicerea exercitării profesiei de medic.

(5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte.

(6) Nu constituie infracţiune întreruperea cursului sarcinii în scop terapeutic efectuată de un medic de specialitate obstetrică-ginecologie, până la vârsta sarcinii de douăzeci şi patru de săptămâni, sau întreruperea ulterioară a cursului sarcinii, în scop terapeutic, în interesul mamei sau al fătului.

(7) Nu se pedepseşte femeia însărcinată care îşi întrerupe cursul sarcinii.

Art. 202: Vătămarea fătului

(1) Vătămarea fătului, în timpul naşterii, care a împiedicat instalarea vieţii extrauterine se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani.

(2) Vătămarea fătului, în timpul naşterii, care a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Vătămarea fătului în timpul sarcinii, prin care s-a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(4) Vătămarea fătului săvârşită în timpul naşterii de către mama aflată în stare de tulburare psihică se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) şi alin. (2), ale cărei limite se reduc la jumătate.

(5) Dacă faptele prevăzute în alin. (1)-(4) au fost săvârşite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

(6) Nu constituie infracţiune faptele prevăzute în alin. (1)-(3) săvârşite de un medic sau de persoana autorizată să asiste naşterea sau să urmărească sarcina, dacă acestea au fost săvârşite în cursul actului medical, cu respectarea prevederilor specifice profesiei şi au fost făcute în interesul femeii gravide sau al fătului, ca urmare a riscului inerent exercitării actului medical.

(7) Vătămarea fătului în perioada sarcinii de către femeia însărcinată nu se pedepseşte.

CAPITOLUL V: Infracţiuni privind obligaţia de asistentă a celor în primejdie

Art. 203: Lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate

(1) Omisiunea de a da ajutorul necesar sau de a anunţa de îndată autorităţile de către cel care a găsit o persoană a cărei viaţă, integritate corporală sau sănătate este în pericol şi nu are putinţa de a se salva se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Fapta nu constituie infracţiune dacă, prin acordarea ajutorului, autorul s-ar expune unui pericol grav cu privire la viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa.

Art. 204: Împiedicarea ajutorului

Împiedicarea intervenţiei ajutoarelor pentru salvarea unei persoane de la un pericol iminent şi grav pentru viaţa, integritatea corporală sau sănătatea acesteia se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

CAPITOLUL VI: Infracţiuni contra libertăţii persoanei

Art. 205: Lipsirea de libertate în mod ilegal

(1) Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 7 ani.

(2) Se consideră lipsire de libertate şi răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-şi exprima voinţa ori de a se apăra.

(3) Dacă fapta este săvârşită:

a) de către o persoană înarmată;

b) asupra unui minor;

c) punând în pericol sănătatea sau viaţa victimei, pedeapsa este închisoarea cuprinsă între 3 şi 10 ani.

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepseşte.

Art. 206: Ameninţarea

(1) Fapta de a ameninţa o persoană cu săvârşirea unei infracţiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a altei persoane, dacă este de natură să îi producă o stare de temere, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăşi sancţiunea prevăzută de lege pentru infracţiunea care a format obiectul ameninţării.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 207: Şantajul

(1) Constrângerea unei persoane să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, în scopul de a dobândi în mod injust un folos nepatrimonial, pentru sine ori pentru altul, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează ameninţarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromiţătoare pentru persoana ameninţată ori pentru un membru de familie al acesteia, în scopul prevăzut în alin. (1).

(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) au fost comise în scopul de a dobândi în mod injust un folos patrimonial, pentru sine sau pentru altul, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Art. 208: Hărţuirea

(1) Fapta celui care, în mod repetat, urmăreşte, fără drept sau fără un interes legitim, o persoană ori îi supraveghează locuinţa, locul de muncă sau alte locuri frecventate de către aceasta, cauzându-i astfel o stare de temere, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 6 luni sau cu amendă.

(2) Efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanţă, care, prin frecvenţă sau conţinut, îi cauzează o temere unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.

(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

CAPITOLUL VII: Traficul şi exploatarea persoanelor vulnerabile

Art. 209: Sclavia

Punerea sau ţinerea unei persoane în stare de sclavie, precum şi traficul de sclavi se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Art. 210: Traficul de persoane

(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane în

scopul exploatării acesteia, săvârşită:

a) prin constrângere, răpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate;

b) profitând de imposibilitatea de a se apăra sau de a-şi exprima voinţa ori de starea de vădită vulnerabilitate a acelei persoane;

c) prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimţământului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane,

se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Consimţământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

Art. 211: Traficul de minori

(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Dacă fapta a fost săvârşită în condiţiile art. 210 alin. (1), pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Consimţământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

Art. 212: Supunerea la muncă forţată sau obligatorie

Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispoziţiile legale, la prestarea unei munci împotriva voinţei sale sau la o muncă obligatorie se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 3 ani.

Art. 213: Proxenetismul

(1) Determinarea sau înlesnirea practicării prostituţiei ori obţinerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituţiei de către una sau mai multe persoane se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) În cazul în care determinarea la începerea sau continuarea practicării prostituţiei s-a realizat prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă faptele sunt săvârşite faţă de un minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

(4) Prin practicarea prostituţiei se înţelege întreţinerea de acte sexuale cu diferite persoane în scopul obţinerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul.

Art. 214: Exploatarea cerşetoriei

(1) Fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilităţi fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foioase patrimoniale de pe urma acestei activităţi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta este săvârşită în următoarele împrejurări:

a) de părinte, tutore, curator ori de către cel care are în îngrijire persoana care cerşeşte;

b) prin constrângere,

pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Art. 215: Folosirea unui minor în scop de cerşetorie

Fapta majorului care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, folosindu-se în acest scop de prezenţa unui minor, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 216: Folosirea serviciilor unei persoane exploatate

Fapta de a utiliza serviciile prevăzute în art. 182, prestate de o persoană despre care beneficiarul ştie că este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.

Art. 217: Sancţionarea tentativei

Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 209-211 şi art. 213 alin. (2) se pedepseşte.

CAPITOLUL VIII: Infracţiuni contra libertăţii şi integrităţii sexuale

Art. 218: Violul

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârşit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-şi exprima voinţa sau profitând de această stare, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise în condiţiile alin. (1).

(3) Pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

b) victima este rudă în linie directă, frate sau soră;

c) victima nu a împlinit vârsta de 16 ani;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală;

f) fapta a fost săvârşită de două sau mai multe persoane împreună.

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(5) Acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) şi alin. (2) se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepseşte.

Art. 219: Agresiunea sexuală

(1) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute în art. 218, cu o persoană, săvârşit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra sau de a-şi exprima voinţa ori profitând de această stare, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

b) victima este rudă în linie directă, frate sau soră;

c) victima nu a împlinit vârsta de 16 ani;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală;

f) fapta a fost săvârşită de două sau mai multe persoane împreună.

(3) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi,

(4) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârşirea actelor sexuale prevăzute în art. 218 alin. (1) şi alin. (2), fapta constituie viol,

(5) Acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte.

Art. 220: Actul sexual cu un minor

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum şi orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vârsta între 13 şi 15 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârşită asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Fapta prevăzută în alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 13 şi 18 ani, când majorul a abuzat de autoritatea ori influenţa sa asupra victimei, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Fapta prevăzută în alin. (1)-(3) se sancţionează cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când:

a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

c) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

(5) Faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) nu se sancţionează dacă diferenţa de vârstă nu depăşeşte 3 ani.

Art. 221: Coruperea sexuală a minorilor

(1) Comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 220, împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani, precum şi determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când:

a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

(3) Actul sexual de orice natură săvârşit de un major în prezenţa unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(4) Determinarea de către un majora unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiţionist ori la spectacole sau reprezentaţii în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum şi punerea la dispoziţia acestuia de materiale cu caracter pornografic se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(5) Faptele prevăzute în alin. (1) nu se sancţionează dacă diferenţa de vârstă nu depăşeşte 3 ani.

Art. 222: Racolarea minorilor în scopuri sexuale

Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 220 sau art. 221, inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanţă, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Art. 223: Hărţuirea sexuală

(1) Pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relaţii de muncă sau al unei relaţii similare, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situaţie umilitoare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

CAPITOLUL IX: Infracţiuni ce aduc atingere domiciliului şi vieţii private

Art. 224: Violarea de domiciliu

(1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ţinând de acestea, fără consimţământul persoanei care le foloseşte, ori refuzul de a le părăsi la cererea acesteia se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă,

(2) În cazul în care fapta este săvârşită de o persoană înarmată, în timpul nopţii ori prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.

(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 225: Violarea sediului profesional

(1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, în oricare dintre sediile unde o persoană juridică sau fizică îşi desfăşoară activitatea profesională ori refuzul de a le părăsi la cererea persoanei îndreptăţite se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) În cazul în care fapta este săvârşită de o persoană înarmată, în timpul nopţii ori prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.

(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 226: Violarea vieţii private

(1) Atingerea adusă vieţii private, fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuinţă sau încăpere ori dependinţă ţinând de aceasta sau a unei convorbiri private se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept, a sunetelor, convorbirilor ori a imaginilor prevăzute în alin. (1), către o altă persoană sau către public, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Nu constituie infracţiune fapta săvârşită:

a) de către cel care a participat la întâlnirea cu persoana vătămată în cadrul căreia au fost surprinse sunetele, convorbirile sau imaginile, dacă justifică un interes legitim;

b) dacă persoana vătămată a acţionat explicit cu intenţia de a fi văzută ori auzită de făptuitor;

c) dacă făptuitorul surprinde săvârşirea unei infracţiuni sau contribuie la dovedirea săvârşirii unei infracţiuni;

d) dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificaţie pentru viaţa comunităţii şi a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate.

(5) Plasarea, fără drept, de mijloace tehnice de înregistrare audio sau video, în scopul săvârşirii faptelor prevăzute în alin. (1) şi alin. (2), se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Art. 227: Divulgarea secretului profesional

(1) Divulgarea, fără drept, a unor date sau informaţii privind viaţa privată a unei persoane, de natură să aducă un prejudiciu unei persoane, de către acela care a luat cunoştinţă despre acestea în virtutea profesiei ori funcţiei şi care are obligaţia păstrării confidenţialităţii cu privire la aceste date, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

TITLUL II: Infracţiuni contra patrimoniului

CAPITOLUL I: Furtul

Art. 228: Furtul

(1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenţia altuia, fără consimţământul acestuia, în scopul de a şi-l însuşi pe nedrept, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta constituie furt şi dacă bunul aparţine în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârşirii acel bun se găsea în posesia sau detenţia legitimă a altei persoane.

(3) Se consideră bunuri mobile şi înscrisurile, energia electrică, precum şi orice alt fel de energie care are valoare economică.

Art. 229: Furtul calificat

(1) Furtul săvârşit în următoarele împrejurări:

a) într-un mijloc de transport în comun;

b) în timpul nopţii;

c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

d) prin efracţie, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;

e) prin scoaterea din funcţiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă furtul a fost săvârşit în următoarele împrejurări:

a) asupra unui bun care face parte din patrimoniul cultural;

b) prin violare de domiciliu sau sediu profesional;

c) de o persoană având asupra sa o armă, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri:

a) ţiţei, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă;

b) componente ale sistemelor de irigaţii;

c) componente ale reţelelor electrice;

d) un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situaţii de urgenţă publică;

e) un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenţie la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;

f) instalaţii de siguranţă şi dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian şi componente ale acestora, precum şi componente ale mijloacelor de transport aferente;

g) bunuri prin însuşirea cărora se pune în pericol siguranţa traficului şi a persoanelor pe drumurile publice;

h) cabluri, linii, echipamente şi instalaţii de telecomunicaţii, radiocomunicaţii, precum şi componente de comunicaţii, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Art. 230: Furtul în scop de folosinţă

(1) Furtul care are ca obiect un vehicul, săvârşit în scopul de a-l folosi pe nedrept, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în art. 228 sau art. 229, după caz, ale cărei limite speciale se reduc cu o treime.

(2) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) se sancţionează folosirea fără drept a unui terminal de comunicaţii al altuia sau folosirea unui terminal de comunicaţii racordat fără drept la o reţea, dacă s-a produs o pagubă.

Art. 231: Pedepsirea unor furturi la plângerea prealabilă

Faptele prevăzute în prezentul capitol, săvârşite între membrii de familie, de către un minor în paguba tutorelui ori de către cel care locuieşte împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de aceasta, se pedepsesc numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 232: Sancţionarea tentativei

Tentativa la infracţiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepseşte.

CAPITOLUL II: Tâlhăria şi pirateria

Art. 233: Tâlhăria

Furtul săvârşit prin întrebuinţarea de violenţe sau ameninţări ori prin punerea victimei în stare de inconştienţă sau neputinţă de a se apăra, precum şi furtul urmat de întrebuinţarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracţiunii ori pentru ca făptuitorul să-şi asigure scăparea se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Art. 234: Tâlhăria calificată

(1) Tâlhăria săvârşită în următoarele împrejurări:

a) prin folosirea unei arme ori substanţe explozive, narcotice sau paralizante;

b) prin simularea de calităţi oficiale;

c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

d) în timpul nopţii;

e) într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport;

f) prin violare de domiciliu sau sediu profesional,

se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tâlhăria săvârşită în condiţiile art. 229 alin. (3) se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 12 ani.

(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală.

Art. 235: Pirateria

(1) Furtul comis, prin violenţă sau ameninţare, de către o persoană care face parte din

echipajul sau din pasagerii unei nave aflate în marea liberă, al bunurilor ce se găsesc pe acel vas sau pe o altă navă, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) se sancţionează şi capturarea unei nave aflate în marea liberă sau faptul de a provoca, prin orice mijloc, naufragiul ori eşuarea acesteia, în scopul de a-şi însuşi încărcătura ei sau de a tâlhări persoanele aflate la bord.

(3) Dacă pirateria a avut ca urmare vătămarea corporală, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Există piraterie şi dacă fapta s-a comis pe o aeronavă sau între aeronave şi nave.

Art. 236: Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei

Dacă faptele prevăzute în art. 233-235 au avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

Art. 237: Sancţionarea tentativei

Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 233-235 se pedepseşte.

CAPITOLUL III: Infracţiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii

Art. 238: Abuzul de încredere

(1) Însuşirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredinţat în baza unui titlu şi cu un anumit scop, ori refuzul de a-l restitui se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 239: Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor

(1) Fapta debitorului de a înstrăina, ascunde, deteriora sau distruge, în tot sau în parte, valori ori bunuri din patrimoniul său ori de a invoca acte sau datorii fictive în scopul fraudării creditorilor se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta persoanei care, ştiind că nu va putea plăti, achiziţionează bunuri ori servicii producând o pagubă creditorului.

(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 240: Bancruta simplă

(1) Neintroducerea sau introducerea tardivă, de către debitorul persoană fizică ori de reprezentantul legal al persoanei juridice debitoare, a cererii de deschidere a procedurii insolvenţei, într-un termen care depăşeşte cu mai mult de 6 luni termenul prevăzut de lege de la apariţia stării de insolvenţă, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 241: Bancruta frauduloasă

(1) Fapta persoanei care, în frauda creditorilor:

a) falsifică, sustrage sau distruge evidenţele debitorului ori ascunde o parte din activul averii acestuia;

b) înfăţişează datorii inexistente sau prezintă în registrele debitorului, în alt act sau în situaţia financiară sume nedatorate;

c) înstrăinează, în caz de insolvenţă a debitorului, o parte din active se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

(2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 242: Gestiunea frauduloasă

(1) Pricinuirea de pagube unei persoane, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Când fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârşită de administratorul judiciar, de lichidatorul averii debitorului sau de un reprezentant sau prepus al acestora, pedeapsa este

închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) săvârşite în scopul de a dobândi un folos patrimonial se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(4) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 243: Însuşirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor

(1) Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităţilor sau celui care l-a pierdut sau de a dispune de acel bun ca de al său se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi însuşirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparţine altuia, ajuns din eroare sau în mod fortuit în posesia făptuitorului, sau nepredarea acestuia în termen de 10 zile din momentul în care a cunoscut că bunul nu îi aparţine.

(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Art. 244: Înşelăciunea

(1) Inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obţine pentru sine sau pentru altul un folos patrimonial injust şi dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Înşelăciunea săvârşită prin folosirea de nume sau calităţi mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuşi o infracţiune, se aplică regulile privind concursul de infracţiuni.

(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Art. 245: Înşelăciunea privind asigurările

(1) Distrugerea, degradarea, aducerea în stare de neîntrebuinţare, ascunderea sau înstrăinarea unui bun asigurat împotriva distrugerii, degradării, uzurii, pierderii sau furtului, în scopul de a obţine, pentru sine sau pentru altul, suma asigurată, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Fapta persoanei care, în scopul prevăzut în alin. (1), simulează, îşi cauzează sau agravează leziuni sau vătămări corporale produse de un risc asigurat se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Art. 246: Deturnarea licitaţiilor publice

Fapta de a îndepărta, prin constrângere sau corupere, un participant de la o licitaţie publică ori înţelegerea între participanţi pentru a denatura preţul de adjudecare se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Art. 247: Exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile

(1) Fapta creditorului care, cu ocazia dării cu împrumut de bani sau bunuri, profitând de starea de vădită vulnerabilitate a debitorului, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmităţii ori relaţiei de dependenţă în care debitorul se află faţă de el, îl face să constituie sau să transmită, pentru sine sau pentru altul, un drept real ori de creanţă de valoare vădit disproporţionată faţă de această prestaţie se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Punerea unei persoane în stare de vădită vulnerabilitate prin provocarea unei intoxicaţii cu alcool sau cu substanţe psihoactive în scopul de a o determina să consimtă la constituirea sau transmiterea unui drept real ori de creanţă sau să renunţe la un drept, dacă s-a produs o pagubă, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Art. 248: Sancţionarea tentativei

Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 239 alin. (1), art. 241 şi art. 244-247 se pedepseşte.

CAPITOLUL IV: Fraude comise prin sisteme informatice şi mijloace de plată electronice

Art. 249: Frauda informatică

Introducerea, modificarea sau ştergerea de date informatice, restricţionarea accesului la

aceste date ori împiedicarea în orice mod a funcţionării unui sistem informatic, în scopul de a obţine un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, dacă s-a cauzat o pagubă unei